

GORAN PETROVIĆ
TUŽNI KLOVN
ZAPISI IZ BLISKE I GORE PROŠLOSTI

BIBLIOTEKA
ANAGRAF

EDICIJA
COGITO
KNJIGA 5

GORAN PETROVIĆ
TUŽNI KLOVN

ZBORNIK KOLUMNİ

IZDAVAČ:
IP DOBAR NASLOV, BEOGRAD

COPYRIGHT OVOG IZDANJA AUTOR I IZDAVAČ

ZA IZDAVAČA:
BOŽIDAR ANDREJIĆ

KOREKTURA:
DOBAR NASLOV

KORICE I PRIPREMA ZA ŠTAMPU:
ANDREJA ANDREJIĆ

SLIKA NA KORICAMA:
PORTRET NICHOLASA KRATZERA
HANSA HOLBEINA MLAĐEG, NEMAČKOG SLIKARA IZ XVI VEKA

ŠTAMPA:
TOPALLOVIĆ, VALJEVO, ŠESTE LIČKE 23/1

TIRAŽ:
800 PRIMERAKA

KONTAKT:
DOBAR NASLOV, MOKROLUŠKA 115, BEOGRAD
TELEFON: 064 22 65 942
E- MAIL: DOBAR.NASLOV@SEZAMPRO.RS
WWW.DOBARNASLOV.CO.RS

BEOGRAD, 2011

ISBN 978-86-86471-31-4

GORAN PETROVIĆ

TUŽNI KLOVN

ZAPISI IZ BLISKE I GORE PROŠLOSTI

IP DOBAR NASLOV
BEOGRAD, 2011

PREDGOVOR

U najpoznatijem muzeju na svetu, pariskom Luvru bio sam desetak puta. Zahvaljujući tome što sam i u Parizu boravio u više navrata, jednom čak i celih mesec dana. Da, 2002.godine tamo sam proveo ceo godišnji odmor. Pre puta sam se naravno, kao što obično i činim kada negde putujem, o svemu raspitao kod poznanika, prijatelja i kolega iz naše ambasade. I o pijacama, samoposlugama, restoranima, metro linijama, Pigalu i Mullen Ružu, Monmartru i Sakr Keru, Versaju, Diznilendu ali i svim ostalim turističkim atrakcijama, uključujući naravno i muzeje odnosno Luvr. Tako sam saznao, da samo naivni i neobavešteni turisti čekaju na ulaz u muzej ispred čuvene piramide - u redovima koji su preko leta dugi kao nekada kod nas oni ispred Dafi-ment banke - jer ne znaju da se u muzej može ući bez ikakvog čekanja, direktno iz metroa ili pak kroz prolaz ispred male Trijumfalne kapije, jedva stotinak metara od glavnog ulaza. Saznao sam takođe, da je prvog vikenda u mesecu ulaz u Luvr besplatan pa sam se potrudio da tada odem u izviđanje.

Za neupućene, muzej se nalazi u jednoj ogromnoj građevini u obliku ćiriličnog slova П, čija su dva glavna kraka odnosno krila muzeja nazvana Denon i Rišelje. Svako, naravno, ima nekoliko spratova sa stotinama sala i holova, koji su „povezani” desetinama prolaza, hodnika i stepeništa, koji uživo ne izgledaju ni blizu onome kako su predstavljeni na kartama i mapama za turiste. Zato sam prvi put u Luvr otišao ne da bih gledao umetnička dela, već da bih video i doživeo muzej iznutra, kao građevinu, kao lavirint sala, hodnika i prolaza i pripremio se za sledeći obilazak. Koji mi, naravno, zbog ove prethodne pripreme nije predstavljao nikakav problem. U Luvru, inače, lako možete da se izgubite i dezorijentirate, što se i meni dogodilo možda čak i prilikom desetog obilaska ovog muzeja.

Ali, znali ili ne nešto o Luvru, njegovim zbirkama i njihovom rasporedu, vi kao i svaki japanski ili američki turista nakon ulaska, po ustaljenoj i predloženoj maršruti, skrećete u hol koji vas vodi do stepeništa na čijem se vrhu nalazi prelepa statua boginje NIKE sa Samotrake a onda ulazite u krilo Rišelje na čijem su prvom spratu dela italijanske renesanse sa najpoznatijom i najčuvenijom slikom na svetu, zagonetnom i čudesnom Mona Lizom. I ovu sliku sam video i gledao mnogo puta, sam na miru sa metar razdaljine kada je kao i sve druge visila na zidu ali i kasnije kada je za nju iskopana rupa u zidu a onda preko nje stavljeno zaštitno staklo kome niste mogli prići bliže od dva metra. Ne razumem, kakav je to „doživljaj“ ali me uvek fasciniraju oduševljeni Japanci koji u transu škljocaju svojim fotoaparatom, kojima naravno zbog osvetljenja, zaštitnog stakla i prelamanja svetlosti ne mogu da snime ništa vredno naknadnog gledanja.

Ako ste i vi poput većine ovakav ad hok odnosno jednodnevni turista, nakon „uživanja“ u Mona Lizi prelazite u drugo krilo muzeja nazvano Denon, što je lakše reći nego uraditi, i odatle se penjete na drugi sprat da biste videli budoar Napoleona III i dela flamanskog slikarstva. Nakon svega ovoga, retko ste u mogućnosti da pogledate rimske skulpture ili dela egipatske postavke. O savremenom francuskom ili nekom drugom slikarstvu da i ne govorimo. Uostalom, svi će vam reći da u najpoznatijem muzeju na svetu, sa najpoznatijom slikom na svetu, nisu sva izložena dela neka „teška“ ili velika umetnost. Ima tu svačega, i onoga što je dostojno njega, kao i onoga što bi i u mnogo manjim muzejima bilo višak.

Elem, tako sam i ja šetajući ko zna koji put drugim spratom krila Denon i gledajući natenane Flamance u jednoj od sporednih soba, ugledao malenu sliku na koju do tada očigledno nisam obratio pažnju i počeo grohotom da se smejem. Na trenutak sam se uplašio svog smeha i reakcije drugih posetilaca, koji bi to protumačili kao nepristojnost ali doživljaj je bio jači od mene. Pogađate, na slici je bio on, TUŽNI KLOVN. Odnosno ne baš on već Nicholas Kratzer koji neodoljivo podseća na njega a koga je naslikao Hans Holbein mlađi, nemački slikar iz XVI veka. Naravno da sam nakon prvog viđenja ove slike i svaki sledeći put „hodočastio“ do nje i slatko se smejao jer je Kratzerova sličnost sa mojim „junakom“ frapantna. Eto toliko o naslovnoj strani!

A što se tiče kolumni koje su ovde pred vama, one su nastale i još uvek nastaju gotovo slučajno. Kao što rekoh u „Veseloj

udbi'', ja nisam ni pravnik, ni izdajnik, ni komercijalista, ni vatrogasac, ni pisac a bogami ni kolumnista iako sam se time bavio godinama. Najveći „krivac“ za nastajanje mojih kolumni kao i za mnoge druge stvari je moj prijatelj gospodin Pera Lazić, koji je svojevremeno bio i glavni i odgovorni urednik Glasa javnosti. Želeći odmah da promeni mnogo toga i u dizajnu ali i u koncepciji i uređivačkoj politici ovih novina, ponudio mi je početkom 2005. prilikom jedne sedeljke kod zajedničkog prijatelja, da za ove novine pišem kolumnu. Meni, koji se nikada nisam bavio pisanjem ni novinarstvom, ne računajući službene beleške, preseke, analize i razne izveštaje u okviru Državne bezbednosti. Znajući da su se njegovi predhodnici zadržavali na mestu urednika po nekoliko meseci, što je naravno i njemu bilo poznato, ja sam mu predočio ovu činjenicu, naglašavajući da bi jedini razlog za moje pisanje u ovim novinama bio on, odnosno naše poznanstvo i da ne bih voleo da nakon njegovog odlaska radim sa nekim drugim.

Zato smo malo sačekali sa pisanjem a moja primedba se pokazala kao opravdana već posle nekoliko meseci kada je Pera otišao sa ovog mesta. U međuvremenu, ja sam napisao nekoliko probnih kolumni, koje sam dao na čitanje njemu i nekolicini drugih prijatelja kojima se to dopalo. To je bio razlog da ih ponudim uredniku jednog poznatog nedeljnika kod koga su stajale nekoliko meseci pre nego što mi ih je prosto vratio ne rekavši ništa, ni o njima, ni o ideji da se te kolumne objavljuju u njegovim novinama. Onda sam sasvim slučajno, prilikom jednog boravka u Banjaluci razgovarao sa gospodinom Željkom Kopanjom urednikom Nezavisnih novina. Na moje zaprepašćenje, on se oduševio idejom da i ja budem kolumnista njegovih novina i zahtevao da sa pisanjem počnem odmah. O čemu ću i kako da pišem njega nije zanimalo jer je slutio, valjda manirom ili intuicijom dugogodišnjeg novinara i urednika, da to nikako ne može biti nezanimljivo i dosadno. Posle godinu dana pisanja, diskretno sam ga pitao da li su i dalje zainteresovani za moje kolumne i dobio potvrdan odgovor. Posle dve godine bio sam ubeđen da je došlo vreme da nađu nekog drugog kolumnistu iz Beograda ali on i Uredništvo za to nisu hteli ni da čuju. I šta sam mogao nego da pišem i dalje.

A kako i ne bih, kada su se moje kolumne odmah na početku dopale mnogima. Valjda zato što su bile drugačije od svega što se može pročitati u ostalim novinama. Nisu to bile klasične novinske

kolumne, ni usputni komentari aktuelnih društvenih i političkih zbivanja već nešto sasvim novo. Drugačije i neočekivano. Bile su to kolumne, koliko i priče, prošarane vicevima i aktuelnim beogradskim tračevima, zgode, anegdote, ali i ozbiljne političko-bezbednosne analize i komentari, koji su se na momente graničili sa svojevršnim esejima, napisanim o svim mogućim i nemogućim temama. Zato su mi neki prijatelji odmah sugerisali, da tekstove jednog dana sakupim i objavim kao knjigu. Ne samo zato, što to rade i drugi već zbog toga što kolumne to zaslužuju nekim svojim osobenim šarmom, svojom unikatnošću i zanimljivošću. Imajući u vidu sve to ali i činjenicu, da se „Nezavisne novine“ ne prodaju u Beogradu i da su moji „obožavaoci“ kolumnu mogli da čitaju samo na Internetu, odlučio sam da ih „spakujem“ u posebnu knjigu. Verujem da će i ovako sakupljene na jednom mestu ponovo pružiti zadovoljstvo i onima koji su ih već čitali a pogotovo onima koji nisu!

Zato što su sve kolumne pre ponovnog objavljivanja u ovoj knjizi, više puta pažljivo iščitane, neznatno izmenjene, doterane, pojašnjene ili korigovane tamo gde je to bilo neophodno, radi lakšeg čitanja i razumevanja. Što su još jednom izdržale probu vremena i autorsku autocenzuru. I zato, što su na sugestiju nekoliko prijatelja do čijih mišljenja mi je jako stalo i naknadno prokomentarisane sa ove vremenske distance što im može biti još jedan dodatni kvalitet. (Naknadni komentari tekstova u knjizi su dati drugačijim slogom.) Imajući sve to u vidu, ovo ne bi trebalo da bude samo prost zbir tekstova koji su sukcesivno objavljivani u „Nezavisnim novinama“ tokom 2006. i prve polovine 2007. godine već možda i nešto više. Zato čitajte i uživajte jer, oni koji su sve ovo već pročitali kažu, da se trud isplati!

29.12.2005.

Umesto uvoda

E... nekada smo bili država. I to kakva. Sve je u njoj valjalo. I privreda i poljoprivreda, i vojska i diplomatija, i Narodna milicija, i kultura i nauka, i sport, i mediji i novinari i naravno političari. Kakvi su to drugovi bili? Ozbiljni, dostojanstveni, a iznad svega tajanstveni, daleki i nedodirljivi.

Niste znali ni gde žive, ni šta rade u slobodno vreme, ako ga uopšte imaju. Niste mogli da zavirite u njihove kuće i stanove, niste znali gde letuju osim ako su bili toliko važni pa su letovali sa Drugom Titom na Brionima. Da li imaju auto i kako su ga kupili, kolika im je ušteđevina, a koliki krediti? Ništa od toga.

Mogli ste samo da ih vidite na televiziji kako čitaju referate na raznim kongresima i sednicama, dok odabrani novinari sve to snimaju, beleže i prenose narodu. Ko je smeo da vređa i proziva političare? Koji je novinar smeo da objavljuje ono što danas puni novine i TV emisije? Gde je, ko i sa kim sinoć bio? Niko ni da pomisli. Za jedan lapsus ili pogrešno izgovorenu rečenicu, gubio se posao a za stih, aluziju ili vic, mogao si da završiš u zatvoru.

I narod bio nekako dobar i fin. A što i ne bi? Imao državu, zastavu, himnu, bratstvo i jedinstvo, samite nesvrstanih i aktivnu miroljubivu koegzistenciju. Sve je bilo sređeno i ozbiljno. Svi smo tada pevali „Hej Sloveni“ punim plućima i niko nije falširao. A sada je sve propalo. Raspala se država ili su je rasturili, kako vam drago, a i narod se ne oseća baš najbolje. I prozlio se, a kako i ne bi, posle svega što je preturio preko glave.

A tek ondašnji novinari! Završili fakultete i partijske škole. Obučeni i doterani. Presrećni što su uopšte došli u situaciju da razgovaraju sa nekim važnim drugom. Možda im je to nagrada ili važan partijski zadatak, ko zna? Pa sve na note. Jedan postavlja

ozbiljna pitanja, a drugi daje još ozbiljnije odgovore, pa samo po tome možeš da zaključiš ko je novinar, a ko političar. A danas, puna Skupština nekih ropera u farmerkama i duksevima koji džonjaju po holovima i čekaju pauzu, da poslanicima poture mikrofon i snime neku izjavu o tome, šta je ko kome rekao, šta mu je ovaj odgovorio i kako to oni komentarišu. Važno je snimiti nekoliko minuta i popuniti vesti ili sutrašnje izdanje novina i „ćao đaci”. I sutra opet Jovo-nanovo. A pokušajte samo da zamislite nekog važnog Druga, člana SiV-a ili CK, kako na hodniku daje izjavu o nekom drugom važnom Drugu ili o onome što se dešavalo na upravo završenoj sednici. To jednostavno nije moguće ni zamisliti kao ni to, da bilo kakvu izjavu daje nekome u farmerkama. A baš takvih je puna današnja Skupština. Novinara legalista koji prigovaraju da još nema zakona po kojem i oni moraju pristojno da se obuku ako žele da uđu u Skupštinu. A oni bez zakona, neće ni da čuju za sakoe i kravate.

E... nema više ni onih političara, ni onih novinara. Možda zato što danas nije lako biti ni jedno ni drugo. Ne samo zato, što se gine kao na frontu, što je teško na brzinu i prebrojati da li je više ubijenih političara ili novinara već i zato, što se sve nekako omasovilo i postalo Estrada. Hiperprodukcija dovela do devalvacije. Sve se nekako izlizalo od beskrajnih ponavljanja. Ne znaš ni koju igru igraš, ne znaš ni gde je teren, ni gde su tribine, ni da li se igra nogama ili rukama, šta je dozvoljeno, a šta nije. I što je najgore, nema više nikakvih pravila ili ih ima, ali se mnogo često menjaju. Po potrebi.

Posle onih divnih, ozbiljnih i nedodirljivih komunističkih i socijalističkih drugova, za političare je jedno vreme bilo važno samo da su demokrate. Takav je bio trend. Nema više Drugova, sada se oslovljamo sa Gospodine i Gospođo, govorimo o građanima i demokratiji i to je to. Onda je naišao „novi talas”. Ko se više dere, da ne kažem urla po mitinzima, ko psuje, vređa i onima drugima pominje neku majku (ili UDBASKU i staljinističku ili plaćeničku i izdajničku) taj profitira jer je neka-ko bliži narodu. I taman kada su svi to shvatili, preko noći se promeniše pravila. Nema više „novog primitivizma” sve mora opet fino na note, legalistički. I narod se prestrojava u hodu. Evoluira. A uveli se i novi predmeti, ne samo ljudska prava i evroatlantske integracije, već i legalizam i pravoslavni katehizis pa dobar deo „obaveznog sastava” svakog političkog nastupa kao nekada kod Milke Babović, mora da sadrži paragrafe, zakone,

članove, odbore, tužioce i prijave, a ko ne zna šta je moleban, a šta liturgija, bolje da se ne pojavljuje. Pa patriotizam. Obavezno. Iznad svega i ispred svega. Jer se tako definišeš kao pripadnik najveće i najpopularnije „stranke” one patriotske. Doduše, sada su izmislili te frakcije, ali nema veze. Patriota je patriota, makar i frakcijski. E, tek ako sve to savladaš, možeš malo da zagolicaš političku dušu naroda. Da, da, toliki trud, a samo da zagolicaš. Velika ponuda, hiperprodukcija, pa je i narod nekako zatrpan politikom, političarima i pričama o njima. Tražeći pravi izraz kojim bih opisao današnje osećanje većine građana Srbije, setih se pokojnog Slobodana Selenića i njegove drame „Ruženje naroda” u kojoj on, opisujući raspoloženje kneza Pavla u danima pred rat kaže, da je knez bio nekako „blazirano zgađen”. E, to je to, jer i ja i mnogi građani Srbije prema zbivanjima na javnoj a pogotovo političkoj sceni Srbije, gajimo baš takvo osećanje.

A tek mediji, da te strava uhvati. Ne znaš od čega te je više strah, od toga koliko ih ima, što štampanih, što elektronskih ili od sadržaja, odnosno uređivačke politike, ako tako nešto uopšte postoji. Svi su nezavisni, novi, građanski, demokratski, objektivni i tržišno orijentisani, pa biraj. Sve politika i sve estrada, sve ozbiljno i sve tabloidizovano. Nema pravila i nema sudije, a igra traje. I kao iz nekog mađioničarskog šešira kuljaju i naviru, i političari i debele pevaljke sa celulitom i strijama, i pisci i umetnici, i teroristi i ubice, i operske dive i ratni zločinci, i kontroverzni biznismeni i manekenke i Buš i Bin Laden, i Pavaroti i Hari Poter, i „Bolji život” i latinoameričke sapunice, i što bi rekao Bora Čorba „i naravno Džej”.

Pa gde baš sada i ja u svemu tome? Sada sam našao da se bavim politikom i pisanjem. Posle dvadeset godina „mirnog činovničkog života”. Sad kada me prati i obeležava trajno i taj smešni prefiks „bivši načelnik...” Zašto mi sve to treba? Zašto i zašto, pitaju me i prijatelji i neprijatelji. I brinu i jedni i drugi. Prijatelji iz razumljivih razloga, da se baveći ovim stvarima opet ne zamerim nekome „teškom rečju” (čitaj istinom koja danas malo kome treba), a neprijatelji zbog onoga što ću reći ili napisati o njima. Ili možda zbog toga što ću biti bolji, uspešniji ili pametniji od njih. A danas konkurencija nikome ne prija. Tražeći i sam odgovor na ovo pitanje, shvatio sam da je on vrlo jednostavan. Pisaću recimo, da zabavim prijatelje, zamislim i zabrinem neprijatelje. Pisaću možda zato, što je to danas najlakše. Jer pravi i ozbiljni pisci kažu, da u svemu ovome što nam se dešava, ima

građe za romane i filmove, a kamoli za obične novinske kolumne. I ne treba ništa izmišljati već samo zapisivati. Pa, činiću baš to, zapisivaću, da ne kažem pisaću o svemu tome: o Kosovu, o Crnoj Gori, o Hagu, o Evropi, o politici, o policiji, o tračevima i pričama, o sportu, o knjigama i pozorišnim predstavama... Biću ozbiljan kada treba biti ozbiljan, a neozbiljan i kada treba i kada ne treba, šaliću se, biću tužan i ironičan, sarkastičan i ciničan. Pisaću!

Moram da priznam, da je osećaj koji me obuzima dok ponovo čitam ove kolumne koje sam napisao pre nekoliko godina zbilja neobičan bez obzira što je vremenska distanca sa koje to činim zanemarljiva i što se većine onoga što sam napisao uglavnom sećam. Možda i zbog toga što se ta ne tako daleka „prošlost“ ni malo ne razlikuje od sadašnjosti. A ako se i razlikuje, diskutabilno je da li su promene koje su se u međuvremenu desile bile na bolje ili na gore!

Ali takva dilema sigurno ne postoji o dalekoj prošlosti. Jer nam je svakog dana sve jasnije, da je ono što je nakon Narodnooslobodilačke borbe, pre 60 godina, stvorio najpoznatiji bravar na svetu zajedno sa svojim drugovima kalemovima, abadžijama i ostalim proleterima, a što su nakon njegove smrti još malo rabili njegovi pioniri među kojima i drug Sloba, bez obzira na sve ideološke predrasude i zablude, svu netolerantnost prema klasnim i ostalim neprijateljima, svo nasilje i sve zločine počinjene u ime naroda, bilo više nego ozbiljna i uređena država u odnosu na ovu karikaturu ili kako ja volim da kažem TUŽNI PRIVID OD DRŽAVE u kome mi danas živimo!! Jer u odnosu na ta vremena ovde danas malo šta funkcioniše, osim kriminala i korupcije, pa pisci, novinari i razni analitičari, koji su kao i ogromna većina građana, baš kao i knez Pavle u istoimenoj drami Slobodana Selenića, blazirano zgađeni, imaju o čemu da pišu.

Pa sticajem okolnosti, pišem i ja. Ne da spasem dušu ili pokažem kako sam pametan, već kao što rekoh, da zabavim prijatelje i zamislim i zabrinem neprijatelje. A pouzdano znam da se čitajući moje kolumne prijatelji zabavljaju kao da ni neprijatelji nisu ravnodušni. Zato pišem i dalje.

12.01.2006.

Premijerska poslanica

Nemam omiljene novine, a slabo ih i čitam. Ali ove novogodišnje sam prelistao i nisam zažalio. „Moj” premijer je dao opširan intervju i ja, kao lojalan građanin svoje države, nisam mogao da propustim takvo štivo.

Nije da sam „prorađivao materijal” kao što se nekada radilo sa važnim partijskim dokumentima, ali sam ga pažljivo pročitao.

Pa, ako neko zna šta se dešava u državi, zna valjda premijer, i ako neko ima odgovore na sva sudbinska pitanja, ima ih opet on. I bogami, premijer nam je baš takav. Sve zna i o svemu je obavestio i nas, obične građane. Kao što i priliči „prvom čoveku” nacije, počeo je optimistički.

I pored toga što je, kažu, 2005. bila teška i što se predviđa da će 2006. biti još teža, on tvrdi da se nije pokajao što je prihvatio mesto premijera i samouvereno nam poručuje „da ima mnogo razloga za optimizam u ovoj godini, koja će biti godina razrešenja”.

Kosovo je, naravno, tema broj jedan i glavna „caka” je u tome da naš pregovarački tim u pravom trenutku izađe sa našom pregovaračkom platformom, barem koliko sam ja shvatio. Jer to je naša „mala tajna” i ne smemo je prerano otkrivati. To vam je kao sa kartama, a u našim kartama sve vrví od „aduta”. Ako tome dodamo i snažno uporište koje naši stavovi imaju u međunarodnom pravu, ne treba da brinemo za budućnost Kosova, „jer nju treba tražiti u suštinskoj autonomiji”. Naš glavni adut je decentralizacija „a to je i prva i prava tema, mada se u toj oblasti, nažalost, nije gotovo uopšte odmaklo”. U tome nisu uspeli ni UMNİK ni međunarodna zajednica. Najviše je na tome uradila, naravno, Vlada Srbije u okviru svog plana. Ali ono što me lično ohrabruje, to je izjava premijera „da će se o

decentralizaciji razgovarati u januaru i da načelno niko ne pruža otpor toj temi”.

A kao što rekosmo, tu smo najjači. Ne znam da li svi misle tako? „Iako su ne baš zanemarljivi delovi međunarodne zajednice, sugerisali nezavisnost Kosova kao najrealnije rešenje (pojedini političari, Međunarodna krizna grupa, Međunarodna grupa za Balkan, razni albanski lobisti i mnogi drugi), nema razloga za zabrinutost, jer ćemo mi insistirati na potrebi poštovanja međunarodnih principa na kojima počiva međunarodni poredak”. Osim toga ko šiša razne grupe i lobiste. Ne odlučuju oni ništa, već Savet bezbednosti „i to nam uliva sigurnost”. Ne znam zašto, ali premijer tako kaže. A kad malo bolje razmislim, to je i logično, „jer je temeljni princip Saveta bezbednosti, upravo princip suvereniteta i teritorijalnog integriteta i kada dovedete u pitanje taj princip, doveli ste u pitanje sve, tj. red i poredak na kome počiva međunarodna zajednica!” Da skratimo, kratko i jasno „nema razloga da ne budemo optimisti” zaključuje premijer. I sve, naravno, pozivajući se na međunarodnu zajednicu i njene principe.

Ali, ne lezi vraže. Taman što sam koliko-toliko odahnuo, za novogodišnje praznike, uljuljkan optimističkim izjavama „svog” premijera, ne malo sam se iznenadio i zabrinuo, kada sam odmah posle praznika u istim novinama pročitao veliki naslov „NEMA RAZGOVORA SA SRBIJOM”, a to tvrdi premijer Kosova Bajram Kosumi. „O statusu Kosova sa Srbijom nećemo ni razgovarati, razgovaraćemo samo sa relevantnim međunarodnim faktorima, odnosno sa gospodinom Ahtisarijem”, kaže Kosumi. Nakon ovoga, neoprezna i neobaveštena novinarka, verovatno iritirana ovako jasnim i tvrdim stavom kosovskog premijera, bez konsultacija sa našim premijerom i pregovaračkim timom umalo da upropasti našu pregovaračku poziciju. Izlete naivno sa našim najjačim adutom, kad mu vreme nije, i to u jednom običnom novinskom intervjuu. „A Rezolucija 1244, a Savet bezbednosti, pa nećete valjda protiv odluka međunarodne zajednice”, trese ona, kao iz rukava. Međutim, mlađani Kosumi i ne haje i spremno odgovara. „U Beogradu se bez ikakvih osnova spekuliše o pravu na suverenitet Srbije nad Kosovom, a Srbija se u Rezoluciji 1244 uopste i ne pominje, već samo SRJ, koja više i ne postoji. A kada smo već kod pomenute rezolucije, ona je imala za cilj prekid rata, ukidanje svakog oblika efektivne vlasti Srbije nad Kosovom, uspostavljanje privremene vlasti UN-a i stvaranje uslova

za utvrđivanje konačnog statusa Kosova.”

Baš tako. Kratko, jasno i taksativno nabrojano, i što je najgore, sve ima uporište u međunarodnoj zajednici i međunarodnom pravu i baš tako se i u praksi sve dešavalo. I da budem iskren (iako to očigledno nije pametno), svog premijera ne razumem ništa, a kod ovog njihovog sve mi je nekako jasno i logično. Ali, ko mene pita?

Da završimo priču. Odgovorio Kosumi i na naš drugi adut. Pošto Albanci neće ništa manje od nezavisnosti, to znači, kaže naša novinarka, da je dogovor sa Srbijom nemoguć, pa će rešenje biti nametnuto, a to je i njihova taktika, što je vrlo providno. Oni su dakle, za nametnuto rešenje. I mi njih čitamo kao otvorenu knjigu, nema šta! Ali slaba im vajda, jer „međunarodna zajednica tvrdi da nametanja rešenja neće biti”, pripomaže premijer Koštunica nespretnoj i nespremnoj novinarki. Znao sam da nas međunarodna zajednica neće izneveriti i da nam ne preostaje ništa nego da se uzdamo u nju i njene principe. Taman da odahnem, jer i mi njima izbismo adut, kad Kosumi spremno odgovori: „Kada se kaže da neće biti nametnutog rešenja za Kosovo, znači da će se u osnovi poštovati volja ogromne većine građana Kosova.” A to znači, braćo Srbi, da Albancima niko neće nametnuti nezavisnost kao konačno rešenje, već će se oni za nezavisnost sami opredeliti kao ogromna većina.

Neću više da čitam novine. Šta mi to treba? Hteo sam samo da se informišem, šta nas to čeka u 2006. i kada me premijer obasjao svojim optimizmom, tu je trebalo da stanem. Ali ne može tako. Kada jednom kreneš da listaš te proklete novine, nema kraja. Jedan pasus traži drugi. Prva strana sledeću i tako redom. Pa, kad završiš jedne novine, uzmeš druge... Ja bih da verujem svome premijeru, pa i ja sam Srbin, al’ me nekako ovaj Kosumi onespokojio. A Holbruk! Pa tek se sada setih, on me dotukao. Izjavio čovek nedavno, mrtav ‘ladan da „Srbija može da bira između EU i Kosova, ali ako se opredeli za Kosovo, ostaće i bez njega i bez EU”. Lep izbor, nema šta, ali i ovo mi je nekako jasno. Baš mi je jasno. A i što me đavo terao da čitam. Nije me oraspoložila ni reakcija jednog od doajena našeg novinarstva, u vidu prkosno patriotske opservacije u jednoj drugoj kolumni, napisanoj povodom ove izjave. „Zloslutnim glasom one tamne ptice”, kaže pomenuti doajen, „opet se u ove hladne zimske dane oglasio svojim glasom pretnji i ucena diplomatski mešetar svih balkanskih dramatičnih zbivanja Ričard Holbruk...” Jeste

mu skresao, nema šta i lepo ga okrpio i ne samo njega već i sve druge američke zvaničnike i sve to u jednoj kolumni. Na trenutak mi je bilo nekako mило, ali me opet podilazi jeza. Ovakva izjava je „premnogo čak i od jednog Holbruka, mada on ovog puta nastupa kao ekspert, a ne kao američki zvaničnik“. E sad mi je opet malo lakše. Znači, nije još sve izgubljeno ili „nema razloga da ne budemo optimisti“, što bi rekao premijer!

Da je optimizam Vojislava Koštunice bio bez ikakvog osnova kao i njegovo uzdanje u pravdu i međunarodno pravo, danas svi znamo. Kao što znamo da su priče o autonomiji, decentralizaciji i nekakvoj taktici našeg pregovaračkog tima bile zakasnele i naivne besmislice. A da su Kosumi i Holbruk bili u pravu. Zato sociolozima, politikolozima, psiholozima ili, da budem iskren, psihopatolozima i neuropsihijatrima, ostaje amanet, da sa medicinskog aspekta analiziraju budalaštine i gluposti kojima nas je, kao genijalnim idejama kojima ćemo parirati „zlom i nepravednom svetu“ i spasiti prvo SRJ, SCG pa Srbiju, pa Kosovo, pravoslavlje i sve ostalo, Koštunica zasipao prethodnih godina. I da ta, ozbiljna, naučna analiza ostane za istoriju, da se pamti i bude nezaobilazno štivo istoričarima i „žuti karton“ svima koji su Koštunicu godinama podržavali, obožavali, veličali i bespogovorno sledili.

19.01.2006.

Čiji je „Mobtel“?

Tek što je krajem prošle godine, premijer Koštunica otvorio „sezonu lova“ na Bogoljuba i ostale Kariće, zapraštalo je sa svih strana. Onih novinskih naravno. Gde god pogledate, bombastični naslovi o dugo pripremanoj tajnoj akciji obračuna sa Karićem, o njegovim sumnjivim poslovima, o „izdaji zemlje“ i to baš sada, kada treba da počnu pregovori o statusu Kosova.

A on, ni manje ni više nego tajno šuruje sa Albancima. Samo tako bez znanja Vlade, mogao je da potpiše „izdajnički ugovor“ sa Ekremom Lukom, koji zahvaljujući tome, ima zadovoljstvo da prisluškuje građane Srbije, a da mu usput ostane i nešto keša za finansiranje albanske mafije i ostvarenje sna o nezavisnosti Kosova.

Da je time ugrožena bezbednost zemlje potvrđuju spremno i premijerove „bezbednosne uzdanice“ Jočić i Bulatović, a da je time poljuljana i naša pregovaračka pozicija i doveden u pitanje „genijalan plan“ naše vlade za spasavanje Kosova, to zaključujemo sami.

Dok je Bogoljub „kupovao“ poslanike još su ga i tolerisali, jer je njihova skupštinska većina bila „stabilna“ i nedostižna za sve nedobronamerne i izdajničke snage na političkoj sceni Srbije. Ali kada je „dirnuo u zenicu oka, u svetinju nad svetinjama, ishodište naše državnosti i duhovnosti, kolevku srpstva i najskuplju srpsku reč“, tu više nije moglo biti pardona. NO PASARAN - kliče oduševljeno, nadahnut po ko zna koji put iskonskom i njemu neshvatljivom i nedostižnom mudrošću premijera, i „ministar kapitalni“ do juče bezmalo najbolji prijatelj pomenutog Karića.

Velja je malo ljut što ga premijer nije obavestio o svojim namerama, ali mu je nekako bilo lakše kada je u novinama

pročitao, da su za njegovu nameru znali još samo Mihajlov, Labus i Dinkić. A kada je u pitanju „tajnost“ celog poduhvata, uzgred budi rečeno, bar pre pet-šest meseci je cela beogradska čaršija, naravno ona koja je tradicionalno dobro informisana, gde ubrajam i svoju malenkost, iz „dobro obavještenih izvora bliskih kabinetu premijera“ saznala, da je Koštunica konačno „prelomio“ po pitanju Karića. Da je nakon dve godine odlaganje, dao zeleno svetlo za „konačan obračun“ sa njim, što je podrazumevalo i krivični progon i hapšenje ako je to potrebno. Pošto se naš premijer za svaku političku odluku ili potez nakanjuje ko gladan na... nije ni čudo, što od njegove ideje do realizacije prođe šest meseci – godina, kao i u ovom slučaju.

Kao što i priliči ovako kapitalnoj odluci, koja može imati i sudbonosne posledice za budućnost zemlje, digla se velika prašina u medijima, koja i danas traje.

Mediji uglavnom telegrafski, da ne kažem papagajski, ponavljaju već godinama opšte poznate priče o Bogoljubu i ostalom Karićima, o njihovim znanim i neznanim firmama, koje jedino jedna sa drugom uspešno posluju, o kuvaru njegove mame ili sestre ili tetke, o pesmama koje pevaju njegova deca, o enormnim honorarima i platama koje veseli i razdragani jedni drugima dele. O tome, kako jedna Karićeva firma pozajmljuje pare drugoj da napravi vilu „Jelena“, a onda joj ova tu istu vilu iznajmljuje opet za debele pare, o tome kako njihova porodična turistička agencija iznajmljuje automobile svim ostalim porodičnim firmama, koje valjda same sebi ne mogu da ih kupe itd...

Ali, ako sve to zanemarite i pažljivo pogledate, videćete da i ova kao i sve druge ozbiljne video-igrice ima više nivoa. Pa šta je u igri, da ne kažem u igrici?

Vlasništvo nad „Mobtelom“, neisplaćene dividende, pljačkanje i odlivanje para iz ove firme po raznim osnovama, davanje licence Ekremu Luki i sumnjiv ugovor potpisan sa njim, izdaja zemlje, Kosova? Pokušaji kupovine poslanika odnosno politički angažman Bogoljuba Karića i to iznenađujuće uspešan!? Proklamovana borba protiv korupcije i kriminala (barem onog koji nije u sprezi sa Vladom), detajkunizacije Srbije (opet naravno selektivna, jer su naši tajkuni dobri za razliku od njihovih) ili se možda radi o predizbornoj kampanji, koja je već počela, a mi to ne znamo?

Čini mi se da je od svega toga pomalo, ali ono što mene zanima je: ČIJI JE U STVARI TAJ „MOBTEL“ o koga se svi prepiru i otimaju?

Ali, krenimo od početka. Pomenuti „Mobtel“ osnovan je daleke 1994. kada je neprikosnoveni vladar Srbije Slobodan Milošević bio na vrhuncu moći. Za neupućene, drug Sloba je tada bio sve. I predsednik države i predsednik Vlade, i ministar spoljnih i unutrašnjih poslova, i ekonomije i finansija, i načelnik Generalštaba i vrhovni komandant.

Imao je apsolutnu vlast, za sve se pitao i sam donosio sve odluke. I taj istinski autokrata i apsolutista, u čijim je rukama bila koncentrisana sva ovozemaljska vlast, taj istinski DOMINUS ET DEUS, taj gospodar života i smrti je tada pomenutom Bogoljubi Kariću, svojom voljom poklonio „rudnik zlata“. Ma kakav „rudnik zlata“, poklonio mu je „rudnik dijamanta“, jer se najprofitabilniji posao, kakav je u tom trenutku bio monopol na razvoj mobilne telefonije, ne može drugačije nazvati.

Kao što je poznato, Karić je dobio većinsko vlasništvo u Mobtelu uz obavezu da u „zajedničko čedo“ investira 66 miliona dolara kao svoj osnivački ulog. Na stranu što tu počinje i prvi spor, jer neki kažu, da on te pare nikada nije uplatio, a drugi da ih je „uneo“ kao Panić u „Galeniku“ - dakle fiktivno, diskutabilno, lažno, precenjeno odnosno u svakom slučaju sporno!

Ali da se vratimo na suštinu, a to je činjenica, da je sadašnja „imperija Karić“ stvorena velikodušnim poklonom Slobodana Miloševića. Zašto je to Milošević uradio? Da bi lakše „probijao neopravdane i ničim izazvane“ ekonomske sankcije više puta uvođene Srbiji? Da bi lakše finansirao državu i ratove koje ona nije vodila? Da bi isplaćivao penzije, plate ili je kao vrstan ekonomista i bankar u svemu video samo sjajan biznis? Ali ovog puta, neverovatno profitabilan a legalan!

Da li je posle zaboravljenih Jezde i Dafine, zajma za privredni preporod Srbije, inflacije, šticunga, šverca nafte, cigreta, droge i ko zna čega što je rađeno u državi i u ime države, nakon svih ratnih pustošenja i pljačkanja umorni vladar poželo da se vrati svojoj prvoj ljubavi - BIZNISU, zna samo on.

Ali, osim ovih postoje i druga pitanja bez odgovora. Zašto je „BK trejd“ registrovan baš u Moskvi, a ne na Kipru ili nekim drugim egzotičnim ostrvima „kao što to Bog zapoveda“?

Da li je Karić bio samo zgodan paravan odnosno samo formalni vlasnik i da li je samo „med cedio i prste lizao“ ili je trgovao i za svoj račun?

Da li je štampanje knjiga Mirjane Marković i njena promocija po Rusiji bila dovoljna zahvalnost Miloševiću za ovaj

velikodušni poklon u vidu „Mobtela”? Zašto je izabran baš Karić, kada je i neki od Tomića („Simp” ili „Jugopetrol”) mogao da se pojavi preko neke svoje fantomske firme, kao „inostrani partner” u osnivanju Mobtela? Mogla je ta čast da pripadne i drugu Mirku Marjanoviću ili nekom drugom važnom drugu? Jasno je samo, da Milošević nije bio toliko „siromašan” da bi morao da posegne za Bogoljubovih tričavih šezdesetak miliona dolara da bi napravio „Mobtel”, kada je opšte poznato da su godinama preko Beobanke njenih ekspozitura i fiktivnih firmi iz Srbije, iznošene ne desetine i stotine miliona dolara već MILIJARDE!

Setimo se samo čuvenog vica iz tog vremena u kojem, znatizeljna novinarka sa Zapada proverava glasine o neverovatnom bogatstvu porodice Milošević. „Recite našim čitaocima”, kaže ona Miloševiću, „koliko vremena treba da štedite da biste, recimo, kupili mercedes?” Sloba se preračunava i kaže: „Pa ako uzmem u obzir moju platu, devizne dnevnice, autorske honorare, pa Mirinu profesorsku platu i njene honorare, pa Markov biznis i nešto malo od Marije, treba nam sigurno nekoliko godina”. Novinarka razočarano konstatuje: „Pa, Vi ne samo da niste bogati, kada ne možete da kupite jedan običan mercedes, već ste takoreći puki siromah u odnosu na većinu građana Zapada”. I onda sledi čuvena Slobina rečenica, u vicu naravno: „Ma nisam ja siromašan, nego je, bre, ‘Mercedes’ velika firma!”

Šta reći posle svega? Kako su tajanstveno nastali, tako su tajanstveno i nestali. I Bogoljub Karić i Mobtel. Javnost ni danas ne zna, ko su bili vlasnici Mobtela, ni kako ga je Bogoljub kada je zagustilo prodao nekom austrijskom hohštapleru i prevarantu Martinu Šlafu, ni za koje pare. Ni kako je Koštunica tom Šlafu potom oteo Mobtel i prodao ga Telenoru. Sve je misterija. I Mobtel i kiparske milijarde i tajni Miloševićevi i ko zna čiji sve račun. A po svemu sudeći, tako će i ostati!

26.01.2006.

Ko je glavni tupamaros?

Nakon što je od Miloševića dobio „Mobtel” na poklon, Bogoljubu je baš krenulo. Sve je išlo lako kao kod arapskih šeika. Svaki dan nešto kapne, milion ili dva, da li maraka, dolara ili evra sasvim svedjedno. Milioni se množe, a sa njima dolaze novi poslovi, nove firme i nove ideje.

Od harmonike preko ašova i motike, nastaju poslovni sistemi, holdinzi, televizija, univerziteti, a onda dolazi, porodični grb i iznenada otkriveno poreklo, direktno od Nemanjića. Pa onda ne treba da nas začudi što se Bogoljub jednog jutra probudio, pogledao u ogledalu i rekao sebi: „Bogi, majstore, isti si Berluskoni!”

A da li je „mačku mnogo goveđa glava” i da li je Karić Berluskoni, pokazaće vreme.

Ja sam se međutim, čitajući i slušajući sve ovo što se u poslednje vreme govori i piše o Kariću, setio jedne sjajne priče, koju sam davno pročitao. Odmah sam krenuo ka polici sa knjigama, našao traženu knjigu i u njoj priču „Gerga”.

Gerga je lopov, koji negde posle rata priča svoju životnu priču. „Bio sam gladan - kaže on - gladan svega. Mnogo mi je trebalo, a nisam imao ništa... Pljačkajući narod ja sam za 20 godina postao pljačkaš, postao sam lopov. Od 17 poslednjih godina 12 sam proveo u zatvoru. Sada imam 37 godina i opet nemam ništa. Opet sam gladan. Drugi su se radeći isto ovajdili, oni su porasli, a ja sam pao...”

U čemu je pogrešio, pita se Gerga, i shvata da je greška bila u tome što nije imao IDEJU kao tupamarosi. „Tupamarosi su revolucionarna organizacija, koja pljačka organizovanije nego obični lopovi i koja za razliku od njih, ima jednu svetlu ideju vodilju u ime koje pljačka. Tupamarosi uglavnom, mažnjavaju

poveće banke, jer nisu ljudi da se kompromituju na nešto sitno, kada su već dobro organizovani."

Gerga je opljačkane pare prosto trošio, ali tupamarosi nisu. Oni su pola para iskorišćavali za još bolju organizaciju i većinu love slali svojoj centrali. „A onaj u centrali, taj glavni tupamaros, tupamaros na kvadrat, na kubik, taj kubikaš zgrće lov u i objašnjava ostalim tupamarosima, da će sa tom lovom da pobedi revolucija i da će posle, da se podeli pravda između naroda na ravne česti, a to nikada niti je bilo, niti će da bude u svetu i istoriji"- priča dalje Gerga.

Ideja i organizacija - u tome je dakle caka. To je taj mali korak koji odvaja običnog lopova od tupamarosa. I još jedna sitnica, ako si tupamaros, moraš da budeš glavni tupamaros i da dođeš na vlast. E, tek onda si car. Skapirali su to latinoamerički revolucionari, koji su kasnije postajali vođe pokreta otpora i gerile, a oni pravi, čak i predsednici svojih država. Važno je da kriminal zaviješ u neku veliku ideju, patriotsku, nacionalnu, oslobodilačku, revolucionarnu i onda se to više ne zove kriminal, već revolucionarna pravda, što je znao i naš veliki učitelj - drug Lenjin, od koga je sve i počelo.

„Tupamarosi!! Jebote, šta živ čovek neće da se seti i izmisli!! Ideja!! Ja kada sam izašao iz zatvora i kad sam prvi put čuo za te tupamarose, veruj mi burazeru, goreo sam kao ova cigara, slobode mi, ja sam se oduševio, suzu sam pustio. Gde mi bre prođe mladost, te ne odoh tamo da budem tupamaros, nego ostah ovde, kao najobičniji lopov"- završava Gerga svoju priču.

Ali vremena su se promenila i Gerga danas ne bi morao da ide u Južnu Ameriku, da bi video tupamarose, jer su se pomenuti zapatili i kod nas. I u ovoj našoj srpskoj džungli sve vrvi od tupamarosa, kako onih koji se javno hvale da to jesu i javno obznanjuju svoje namere da postanu glavni, tako i od onih prikrivenih, koji iz dubine džungle povlače konce, da ne kažemo drže daljinski upravljač ili džojstik i kontrolišu celu igru.

Nekada je bilo lakše. Bio jedan tupamaros i to baš glavni. Ali kada je umro, sve što je stvorio, srušilo se u krvi bratoubilačkih ratova. Posle njega je došao jedan, za koga smo dugo verovali da je glavni, a on je završio u Hagu. Sledećeg su ubili, a ovaj sadašnji se baš ljulja.

Ništa bolje nije ni u majčici Rusiji. I tamo stigli tupamarosi, ali ovi moderni. Pametni, lepo obučeni, pravi majstori. Zapalili državu za silne milijarde. Haos napravili na svetskoj listi

milijardera. Nakon toga, oni pametni su zbrisali - na primer u London, a oni drugi su počeli da grade novi život u zemlji koju su opljačkali. Kupovali su firme, novine, televizije, finansirali razne opozicione političke partije, a na kraju, poželeli da imaju jednu svoju ličnu i da dođu na vlast. I gde su sada? Pa u zatvoru, naravno, jer se te njihove ideje nisu baš dopale njihovom glavnom tupamarosu.

Ali, ako nekome Bogoljub liči na Hodorkovskog, ako već nije Berluskoni, Koštunica sigurno nije Putin. Znao je on doduše i pre dve godine o Kariću sve ovo, što zna i danas. Međutim, tada je svojim saradnicima i partijskim drugovima govorio, da „nije još došlo vreme za obračun sa Karićima, da im to ne odgovara u tom trenutku i sl.“, a sada je procenio „da je jak“ i krenuo u napad. Ili jesi ili nisi lav, da ne kažem glavni tupamaros. Davno prestavši da se skriva iza maske lažnog legaliste, Koštunica je ovoga puta krenuo u obračun sa Karićem otvoreno, sve kršeći zakone i zloupotrebljavajući vlast i „gurajući u vatra“ svoja najvernija i najlojalnija ministarstva i ministre. Što bi reko Šekspir, za sada mnogo buke, a da li će biti i ni oko čega, videćemo.

Ali, ni Bogoljub nije od juče. I on je tupamaros ako ne glavni, a ono bar sa pedigreeom. Znao je i on, da se država ne pljačka baš slepački, onako džeparoški, zavučesh ruku, uzmeš i bežiš, već soficistirano, da ne kažem na naučnoj bazi. U svemu tome učestvuju razni eksperti, domaći i belosvetki, ekonomisti, brokeri, advokati, stečajni upravnici, razni korumpirani državni činovnici, pa zašto da ne, i direktori i ministri. I kada sve to uradiš, čik neka ti država dokaže da si lopov, kada ti imaš stranku, televiziju, gomilu advokata i džak para. A priča se baš tako i odvija, barem za sada.

Progovorili mnogi bivši ministri i njihovi zamenici, članovi raznih odbora i nekih komisija, koje su već istraživale „Karićeva zlodela“, pa novinari i advokati... Jedan takav bivši je rekao, da je još 2001. godine „čovjeku bez lica“ (Aleksandar Radović, tadašnji direktor Republičke uprave prihoda, ekspert iz G17) dao svu dokumentaciju o Kariću i „Mobtelu“, ali da mu se danas čini „da su oni te materijale tražili i sakupljali, da bi neko nekoga ucenjivao“.

Četiri državne komisije su posle 5. oktobra istraživale ceo slučaj i ništa. Pojedini članovi ovih komisija kažu, da ne postoji nijedan dokument koji dokazuje da je država većinski vlasnik

„Mobtela“. Usput, Bogoljub se nigde ne pojavljuje, nigde ništa nije potpisao i mogu „da mu pljunu pod prozor“. Podnete su i podnose se razne krivične prijave i tužbe, hapse se sudije i članovi raznih upravnih odbora, stečajni upravnici... Pa nisu krivi oni, nego onaj glavni, onaj Englez, a on nedostupan organima gonjenja, pa su opet krivi ovi prvi, pa ih uhapsi za svaki slučaj... A Bogoljub pravi miting. Pa kom opanci, a kom obojci.

Uz tradicionalno „ekspeditivno“ pravosuđe i naravno „nezavisno i nekorumpirano“ - „pravda će trijumfovati“. Samo malo strpljenja. Pa i nakon Karićeve „nevraćene pozajmice“ od 10 miliona maraka Požarevačkoj banci, podneta je krivična prijava protiv bivšeg direktora te banke. Pozajmica je bila 1992, istraga je pokrenuta 1996. i još je u toku!

A sada ozbiljno. Da je trebalo pozabaviti se Karićem - trebalo je, ali odmah 2001. godine. Vlada je na talasu narodnog oduševljenja i na osnovu neverovatne parlamentarne većine morala da donese odluku, ma kako ona izgledala revolucionarna, da se celokupna Karićeva imovina do daljeg stavlja pod „državni protektorat“ dok se ne utvrdi šta je čije.

Ali, da je to uradila Đinđićeva vlada, pogodite ko bi prvi zapištao do neba, da je to kriminal i bezakonje, sve insistirajući na suvom legalizmu. Isti ovaj što je tek sada umislio da je glavni tupamaros i što je sve kršeći zakone, krenuo da raspetljava „klupko koje se u međuvremenu još više zamrsilo“. Ako je već hteo, na Karića je morao da krene čim je postao premijer, pa bi imao tri do četiri godine, da sa svojim ministrima isteruje pravdu.

Ovako, bojim se da će svi pohapšeni za mesec dana izaći iz pritvora, a istraga trajati dok ne padne Vlada. Ako ne postane premijer, Karić će sigurno postati poslanik, a uz to ide i poslanički imunitet opet dve do tri ili i cele četiri godine, pa postupak logično miruje. Nekako verujem, da će odmah iza Bogoljuba, na poslaničkoj listi PSS biti Sreten, Dragomir... pa sve do Janićija i Stefana Nemanje.

A nama ostaje opet ono drugo pitanje koje bi u duhu Aleksandra Tijanića glasilo - da li je Bogoljub Karić najveći dokaz nepostojanja države Srbije ili jedan od najvećih? Ili što bih ja rekao - ko je, bre, ovde glavni tupamaros?

P.S. „Gerga“ je priča iz knjige Dušana Jaglikina „Ljudi jači od vremena i sudbine“, koju je 1985.god. objavila beogradska „Prosveta“.

Priča o Bogoljubu Kariću i Mobtelu je samo još jedan u nizu očiglednih dokaza o beskrupuloznoj borbi za vlast i moć, koja se pod okriljem demokratizacije društva i izgradnje pravne države nakon 5. oktobra vodila i vodi u Srbiji. I o želji Vojislava Koštunice, da posle Tita i Miloševića, baš on postane taj glavni tupamaros.

Jer da nije obznanio svoje političke ambicije ili da ih je bar uskladio sa Koštunicom i njegovim tupamarosima, Karić se nikada ne bi našao na udaru vlasti. Nije hajka na njega pokrenuta zato što je bio lopov, već zato što je pokušao da ugrozi Koštunicu i njegovu vlast. Zato što je bio Hodorkovski a ne Abramović!

Ali uprkos tom saznanju, pročitavši još jednom ovu kolumnu na trenutak sam pomislio, da je Karić moj najveći kolumnistički promašaj. Jer danas svi znamo, da je i pored toga što je imao stotine miliona evra, političku stranku sa na mahove neverovatnih 15 odsto podrške birača i najgledaniju televiziju u državi, Karić bez borbe i otpora zbrisao sa megdana i to, glavom bez obzira. On, koji je Koštunici mogao da bude ne kamenčić u cipeli, već kamenčina. Koji je kao niko mogao da ga nervira, muči, izorgava ruglu... I da na kraju krajeva po mom scenariju, spase i sebe i svoje milione.

Ali sam neposredno nakon ove pomisli, priznao sebi, da ni u vreme pisanja kolumne nisam imao nikakve iluzije o Kariću već sam verovatno želeo da verujem, da će barem on pokušati da ospori ili uspori Koštuničine tupamaroske ambicije. Ili sam tako nešto samo priželjkivao, znajući da on za to ima sve predispozicije. Ali se na žalost pokazalo, da je Karić ipak bio samo jedna obična seljačka jajara, od koje je sticaj istorijskih okolnosti, odnosno Milošević, napravio ono što je nekoliko godina bio. Dakle, Karić nije bio samo moj kolumnistički promašaj već ma kako to suludo zvučalo, jedna možda i najveća propuštena šansa u obuzdavanju Koštunice i njegovih ambicija, da postane glavni tupamaros!! Jer posle njega, nikavi negativci, ni pozitivci, nikakav Drakulić, Beko, Divac, stečajni, duvanski, carinski i ostali genijalci i tupamarosi, nisu mogli da imaju nikakavu šansu u sukobu sa Koštunicom, njegovim naslednicima i sledbenicima ideje glavnog tupamarosa. Zato je njegova vlada-

vina, potrajala celih osam godina što mu je bilo više nego dovoljno da u Srbiji implementira svoj nakazni, totalitarni, partiokratski i lažno patriotski sistem zasnovan na marginalizovanju i uništavanju državnih institucija, sveopštoj korupciji, lažima i licemerju, demagogiji i mitomaniji. Koji je prihvatio i usavršio i njegov naslednik prirodno i logički umislivši kao i svi njegovi prethodnici da je baš njemu dato i suđeno da bude taj - Glavni tupamarios!!

02.02.2006.

Misterija orgazma

Stvarno ne znam šta ćemo sa ovom Karlom. Nju je izgleda teško, da ne kažem nemoguće, zadovoljiti. Da li je ona baš toliko zahtevna ili su ovi naši što pokušavaju da je zadovolje, da izvinete na izrazu, kilavi, ja ne znam, ali mi je već dojadilo i kao Srbinu i kao muškarcu, da slušam kako se non-stop žali na nas Srbe.

Sve je u našem odnosu sa njom kao polovično, nedovoljno, bez strasti, sve kao fali vrhunac... Verujem da i ovima u EU, NATO i Savetu bezbednosti nije lako da po ko zna koji put slušaju njene vapaje, zahteve i pretnje. „Ili ću biti potpuno zadovoljena ili ću celom svetu objaviti zašto nisam, ko me i zašto ne zadovoljava, ko mu i zašto to toleriše” - i sve u tom stilu „grmi” Karla. Mi Srbi smo opet prvi na udaru jer su je Hrvati poslednji put, hapšenjem Gotovine, baš zadovoljili. Toliko je bila zadovoljna, da ne kažem zadovoljena, da je razdragana pohitala pravo u Beograd, da nam se i lično pohvali.

Osim što je nedavno svoje žalbe i svoje nezadovoljstvo iznela Savetu bezbednosti, žalila se i g. Solani u Briselu. Prenela mu je, kako javljaju svetske agencije (i siguran sam da nije u pitanju igra reči) „svoje veliko nezadovoljstvo (to vam je ono kad neko baš nije zadovoljen) zbog loše saradnje vlasti u Beogradu s Haškim sudom”. I šta je onda Solana mogao, nego da ode pravo pred Savet ministara EU. Nije čovek hteo ništa da rizikuje. A ostalo već znate. Savet se sastao i po ko zna koji put doneo zaključak da će brzina zaključenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između SCG i bogami i BiH sa EU zavisiti od pune saradnje Beograda sa Haškim tribunalom. A to znači, da Sporazum neće biti zaključen, bez obzira na to što su pregovori u toku, dok Savet ministara i Evropska komisija još jednom ne

procene stepen ostvarenog napretka u ovoj saradnji. Karli je i to bilo malo, pa je tražila momentalni prekid pregovora i pritisak na Beograd jer je to jedini način da bude zadovoljena.

A baš smo se trudili u poslednje vreme da je zadovoljimo i to sinhronizovano - s obe strane Drine. S jedne strane izveden baš lep „performans“ (kao što je to lepo primetio i g. Pero Simić) na temu „Hvatanje haških begunaca“ i to onako ambijentalno u prirodi, sa velikim brojem što učesnika što statista i sa raskošnom scenografijom. Režija je bila malo lošija, ali šta bi ona? Pa, jesu li se specijalci peli po drveću i silazili u Asimovu pećinu, tražeći Mladića? Jesu, nego šta. Ali džabe, jer je gosoda Del Ponte i dalje ostala hladna i nezadovoljena.

A tek aktivnosti sa druge strane. Svakodnevno se jedan za drugim nižu „performansi“ i to sa „jakim glumcima“ - sve ministar do ministra, pa bi neko pomislio da je u njenu čast priređen pravi festival.

Tako je ministar vojni, gospodin ili drug Stanković, pre neki dan objavio da je još prošle godine svratio do Mladićevih da ih obiđe onako ljudski i vidi treba li im štogod. Da priupita nije li se javljao njegov intimus i prijatelj Ratko ili daj bože svraćao da uzme preobuku i penziju?

Da bi „performans“ bio uspešniji, ozbiljnog lica (pret-postavljam da je tako izgledao, mada nisam bio prisutan) je saopštio članovima njegove porodice, „da će od sada vojne službe bezbednosti aktivirati sve mere praćenja i prisluškivanja prema njima“ i sve to, naravno, ne bi li uhvatili Ratka „na legalu“ i zadovoljili gospođu Del Ponte.

To, što je nakon toga povodom hapšenja pukovnika Đoga izjavio ono već poznato, „da je imenovani civil i da vojne službe nemaju nikakve ingerencije prema njemu“ je valjda trebalo da impresionira pomenutu gospođu i da joj pokaže da su čak i naši ministri spremni da izgovore svaku glupost ne bi li je zadovoljili.

A ona opet ništa. Ni da trepne, a kamoli da ga pohvali. Da li se žena u čudu pita, zašto ministar ide kod nekoga da mu kaže da će ga od sada ozbiljno pratiti i prisluškivati ili se radi samo o ženskoj ćudljivosti, ne znam.

Možda se setila, kako joj je baš Stanković pre nekoliko meseci davao lažna obećanja da će je zadovoljiti i to onako sa vrhuncem, za kojim toliko čezne, tj. da će joj u zagrljaj odnosno u Hag poslati svog intimusa Ratka lično, ako ona pripomogne i pogura njegovo postavljanje za ministra. Ali, to je nešto između

njih, neka njihova „intima“, pa se ja u to ne bih mešao.

Pošto se gospođi nije dopao ovaj prvi „performans“, odmah je usledio drugi. Prošle nedelje, uhapšen je pukovnik Đogo, „šef obezbeđenja“ generala Mladića. Ne znam koji po redu i koliko ih on uopšte ima?

Ali nije važno, važno je da smo počeli. Razni pouzdani izvori iz MUP-a prenose horski i sinhronizovano, da je Đogo osumnjičen za pomoć izvršiocu krivičnog dela (AJDE!!!, što bi rekao Radovan Treći) i da ga je uhapsila Služba za borbu protiv organizovanog kriminala (mada ne znam zašto, kada čovek nije organizovani kriminalac, već vojnik i patriota, osim ako nije stupio na snagu neki „novogovor“, a mene niko nije obavestio) i da se sve to dešava u sklopu „stalne akcije“, traženja Ratka Mladića i ostalih begunaca da ne kažem kriminalaca.

Zbilja dirljivo ali bez efekta. Gopođa Del Ponte opet osta „srca kamenoga“. Nije pomoglo ni to što su naši odmah priznali, da je čovek koji je uhapšen „original“ Đogo mada ima još jedan drugi Đogo, ali on je pilot u Vojsci SCG, za razliku od ovog iz Vojske RS, koji je, doduše, nekad bio u Vojsci SRJ, a odmah po izbijanju rata prešao u Vojsku RS, mada je u međuvremenu „verovatno“ u Beogradu od pomenute Vojske SRJ, dobio stan pa je to razlog što tu sada i živi??!!

Ne znam da li je gospođa pravilno shvatila sve ove naše zavrzlame, za razliku od mene koji nisam, ali je efekat opet izostao. Pa ona čak ni na blagi, mlaki, tj. pedagoški aplauz, nije ni pomislila. Baš je zahtevna ta zapadna publika i nije nimalo lako praviti „performanse“ za izvoz.

Usput, jedan list nezvanično saznaje da je pomenuti Đogo ionako uskoro trebalo da putuje u Hag, kao svedok odbrane u postupku protiv Slobodana Miloševića. Mi nemamo šta da krijemo ali smo ipak, „da ne čuje zlo“, ceo postupak proglasili državnom tajnom. Nije kao kod Šekspira ili Agate Kristi, ali se mora priznati, da ima obrta i drame, pa ipak ne prolazi.

Ne pomaže ni to, što ministar Ljajić izjavljuje „da hapšenje Đoga nije predstava za međunarodnu zajednicu“, ni što ministar Stanković poručuje gospođi Karli, kao major Gašpar gospođici Hadži Pešić „ne budite na kraj srca, mila moja, uskoro ćemo biti zajedno“.

Ali umesto da je to zadovolji ona bezdušna i nezadovoljena i dalje ponavlja: „Hoću Mladića uskoro u Hagu“. Polako gospođo, a uvertira?

Konačno shvatiše naši kilosteri da sa gospođom Karlom nemaju šanse „jedan na jedan“, pa odlučiše složno, kao što to i priliči Srbima, da probaju da je „zadovolje“ kolektivno.

Jednoglasno doneli i obznanili odluku „da skidaju gaće“ pa nek' bira. Oni će da joj otvore sve državne, vojne i koje god hoće arhive, a ona neka merka, neka gleda, pa onda neka iska. Daće joj se!

Dugo je čekala, pa smo opravdano pretpostavili da će joj konačno srce zaigrati od radosti. Ali opet ništa. Nezasita gospođa, nećete verovati, kaže: „Imam ih devet (optuženi za zločin u Srebrenici), ali mi nedostaje taj deseti, jer ja bez deset ne počinjem. Samo svih deset zajedno mogu da me zadovolje.“

I šta se posle svega može reći gospođi Del Ponte osim da nam nije bilo suđeno, da je mi Srbi zadovoljimo. Ali ne treba da se ljuti jer mi nismo umeli da zadovoljimo ni mnogo „atraktivniju“ i moćniju gospođu Madlen Olbrajt i ako nam se i to olupalo o glavu u mnogo gorem i drastičnijem obliku nego u njenom slučaju. A pošto je na njeno mesto Glavnog tužioca došao muškarac, može biti spokojna jar ma šta ona mislila, mi ni po pitanju njegovog zadovoljavanja nećemo biti ništa blagonakloniji. Mi kad ne zadovoljavamo, ne zadovoljavamo nikoga.

Šalu na stranu, nema te vlade u Srbiji posle demokratskih promena, koja okončanje saradnje sa Hagom, voljno ili nevoljno, iskreno ili lažno, verbalno ili stvarno, nije proglasila za jedan od svojih prioriteta i njome se bavila. To što ona, uprkos svemu tome, ni dan-danas još uvek nije okončana nikoga istinski ne zabrinjava! Zato nam valjda i ostaje samo, da se šalimo na ovu temu i zapisujemo sve budalaštine i gluposti koje su o sa izgovarali i izgovaraju, činili i čine najviši funkcioneri ove države jer su ozbiljne priče o ovoj temi odavno postale besmislene.

09.02.2006.

Igrale se delije

Vrhovni Savet odbrane, Savet ministara SCG, Nacionalni savet za saradnju sa Haškim tribunalom ili ko zna ko, a možda i svi oni zajedno, doneli su napokon odluku, da za potrebe Haškog tribunala i gospođe Del Ponte, otvore sve državne, vojne i ostale arhive.

Ne bi oni, ali ih je po ko zna koji put, nužda naterala. A nužda čak i zakon menja, a kamoli stav ili mišljenje. Ali na njihovom veliku žalost od očekivanih pohvala i aplauza, opet ne bi ništa. Cela stvar prolazi gotovo neprimetno, u senci „stalne potrage“ za Mladićem i ostalim beguncima.

Mlako izražavanje zadovoljstva zapadnih zvaničnika uz obavezno podsećanje, na ostale neispunjene obaveze behu sva reakcija. „Pa da li je moguće, da im te arhive i ne znače toliko i zašto su nas onda pritiskali kad im sve to ne treba?“, pitaju me mnogi ovih dana.

Iskren da budem, ne znam, da li im znače ili ne znače, ali znam, da oni sve to ili gotovo sve, već imaju!! Pa kako imaju? Otkuda im? Da im nisu dali Šiptari, Hrvati, Slovenci, Bosanci..? Samo polako odgovorićemo i na to bez obzira što će odgovor možda biti bolan i poražavajući.

Ali krenimo redom. Hag nije od juče. Ne samo grad već i tamošnji Tribunal.

Iako je „nezakonit, nelegalan, nelegitiman“, iako nema uporište u međunarodnom pravu, iako je politička a ne pravna institucija, iako je antisrpski... tra-la-la on postoji i radi poodavno. Čak i beogradska kancelarija Tribunala ove godine slavi mali jubilej - deset godina postojanja!

Dakle, pre desetak godina krenule su „haške delije“ put Balkana sa jasnim ciljem, da istražuju ratne zločine na tom pro-

storu i prikupljaju dokaze protiv onih koji su te zločine počinili.

A pošto ih u Beogradu te daleke 1996. godine niko nije u duhu tradicionalne srpske gostoljubivosti sačekao sa hlebom i solju, niti ih je pak sprečavao da rade ono što su naumili oni su se, lišeni tih formalnosti i ceremonija, odmah „razvili u strelce” i rastrčali po zemlji Srbiji.

I evo kako je to bilo. Polako i strpljivo obilazili su oko svake svoje „lovine”, najpre samo da bi joj stavili do znanja, da su prisutni, a potom su stupali u akciju. Prvo su dakle, njima interesantnim osobama, preko posrednika i prijatelja slali poruke, „da se Hag interesuje za njih i za ono što su radili u ratu”, što je ovima logično momentalno izazivalo nervozu i „stomačne tegobe”. Potom su dogovarani i organizovani i razgovori „face to face”, naravno diskretno - daleko od očiju javnosti.

Tada je nesrećni Srbin - pojedinac saznavao, da je njegov status pred Tribunalom toliko rastegljiv da verovali ili ne, može biti i svedok, i okrivljeni, što naravno zavisi samo od njega. Uzgred mu je predočavano, da oni već imaju neka saznanja o njemu i njegovim aktivnostima koje su im saopštili neki njegovi ratni drugovi i saborci, koji su gle čuda, za neke brljotine tj. zločine, optužili baš njega.

I šta je onda čovek mogao da radi? Kome da se požali? Od koga da traži savet, pomoć? Za državu taj sud tada nije postojao i nju sve to nije zanimalo. Zato je sam i bespomoćan pojedinac, reagovao instiktivno i počinjao da se brani.

Poricao je svoju odgovornost i ono što su drugi rekli, opširno objašnjavao „kako je to stvarno bilo”. Ponekad je morao „da ospe paljbu” po onima, što su njega optuživali, a bogami i da preda po neki papir, koji se tu slučajno zatekao, a može da potvrdi njegovu verziju priče.

A delije sve beležile. I tako, dan po dan, mesec po mesec, godinu po godinu, igrale se „haške delije” uzduž i popreko zemlje Srbije, evo već skoro deset godina.

Baš se naigrale! I kada bi ih neko danas pitao, kako je bilo - oni bi verovatno odgovorili „kao da pecaš u ribnjaku”, i ništa ne bi slagali.

Verovali ili ne, nesrećna Srbija ni danas ne zna, ko je sve od njenih građana razgovarao sa istražiteljima Haškog tribunala, a kamo li šta im je rekao ili kakva im je dokumenta predao. Nezvanično, preko 100 visokih oficira vojske i policije i državnih funkcionera je imalo ovakve razgovore.

Što je bio viši čin ili funkcija, to su razgovori bili duži i sadržajnije. Kao što i priliči raznim načelnicima službi, pukovnicima i generalima, predsednicima i funkcionerima Vlade, koordinacionih centara i združenih komandi. Neki od njih su po 10-15 puta razgovarali sa istražiteljima i to svaki put po nekoliko sati.

Stoga ne treba da nas čudi, što se u dobro obaveštenim krugovima priča, da je taj i taj general dao Hagu kompletnu dokumentaciju Treće armije (one kosovske, koja je pobedila NATO), da je taj i taj funkcioner SPS-a dao partijsku arhivu, a taj i taj arhivu Koordinacionog centra za KiM i ko zna ko, ko zna šta još. Ili što su počele da se pojavljuju i razne video-kasete sa snimcima najbrutalnijih zločina.

Tek nakon svega toga, na scenu su stupili svedoci. I oni, koji su stvarno bili žrtve zločina ali i oni, „zaštićeni“ koji su na vreme shvatili da je bolje biti svedok, nego okrivljeni. To je to, što sada gledamo direktno iz Haga - VELIKO FINALE - višegodišnje igre „haških delija“.

Naivni bi verovatno pitali gde je tu briga za srpstvo, nacionalni i državni interes? Pa o državnom interesu može da brine samo država, a nje niti je bilo, niti je sada ima.

Još kao načelnik Državne bezbednosti početkom 2001. godine, u moru informacija koje sam svakodnevno čitao, zapazio sam jednu o razgovoru nekog poručnika Vojske RS sa haškim istražiteljima.

Čovek, koji je bio samo pomoćnik komandira neke čete je prepričavajući ovaj razgovor rekao, da su mu istražitelji prvo predložili fotokopije dokumenata koje je tokom rata potpisivao, bez obzira koliko beznačajni oni bili, da bi mu potom pustili snimke telefonskih razgovora koje je obavljao, istovremeno mu pokazujući satelitske snimke teritorije na kojoj se u tom trenutku nalazila njegova jedinica. Iako su i poručnik i njegova priča bili operativno i bezbednosno nebitni, dao sam nalog, da se od nje napravi posebna informacija za državno rukovodstvo ne bi li i putem nje konačno shvatili, (barem oni koji to uporno nisu želeli) da naspram nas stoji jedna ozbiljna, moćna i savršeno organizovana međunarodna institucija sa kojom se ne možemo i ne smemo nadmudrivati.

Da li je to pomoglo ili ne, ne znam, ali sam posle toga, naročito u Ministarstvu spoljnih poslova, skoro svakodnevno imao priliku da čitam zahteve Haškog tribunala u kojima se traže različita dokumenta, podaci informacije.

Kada vam stigne zahtev, u kojem se između ostalog kaže, „molimo vas da nam dostavite taj i taj dokument, tog i tog organa ili institucije, od tog i tog datuma, zaveden pod tim i tim brojem, koji je potpisao taj i taj“, ne znam šta vi pomislite, ali je jasno, da neko ko tako precizno i detaljno opisuje dokument koji traži, isti sigurno već poseduje. I nisu mu ga dali, ni Slovenci, ni Hrvati, ni Muslimani, ni Albanci već SRBI.

Srbi generali i pukovnici, Srbi načelnici i šefovi, Srbi ministri i predsednici od kojih su neki i pored toga, završili u Hagu kao okrivljeni samo nekoliko godina kasnije, a neki bogami i danas glume naivčine, uzorne građane i patriote. Da ne kažem branioce srpstva i državnih i nacionalnih interesa.

Sa aspekta Tribunala, „problem“ je samo u tome, što dokumenta koja nisu pribavljena na „zvaničan i legalan“ način, da ne kažem „dobrovoljnom predajom“ od strane države i pored toga što su u njihovom posedu, Tužilaštvo ne može da koristi u sudskim postupcima. Samo zato ih traže a ne da bi iz njih nešto saznali.

Kakav legalizam, čoveče? Ko ne plati na mostu, platiće naravno na ćupriji, a onda je po pravilu malo skuplje. Umesto da smo davno udovoljili zahtevima Tribunala za pojedinačnim dokumentima, sada ćemo „dobrovoljno“ predate SVE!! I ono što im treba, i ono što im ne treba.

Priča o našoj „saradnji“ sa Hagom je poražavajuća bez obzira da li se odvijala u vreme Miloševića ili posle njega. Država Srbija, naime, godinama nije imala nikakvu strategiju u tome. Ni ozbiljnu, ni neozbiljnu. Ni organizovanu, ni spontanu jer se prosto izbegavanje saradnje koja je bila međunarodna obaveza, nikako ne može nazvati strategijom. Zato su istražitelji radili šta su hteli, zato niko nema evidencije šta su i sa kim pričali, kojom dokumentacijom raspolažu. Zato je i „država“ SRJ svojevremeno zamolila Tribunal, da joj dostavi stenogram razgovora sa njenim nekadašnjim predsednikom Zoranom Lilićem, kako bi nadležni organi procenili, koji delovi se mogu koristiti u procesima pred ovim sudom a da ne nanesu štetu našim državnim interesima, jer verovali ili ne, ni jedna naša državna institucija, taj

dokument nije imala!!?? Niko u državi nije imao pojma šta je nekadašnji predsednik SRJ koji je, naravno, uredno oslobođen čuvanja državne tajne rekao istražiteljima Tribunala. I zato smo tu gde jesmo. A zato smo sami sebi krivi!

16.02.2006.

Ukus gorčine

Verujem da ste svi već čuli jedan od boljih prošlogodišnjih viceva. „Srbija do Tokija, a Kosovo do kraja godine”. E pa, braćo Srbi, bojim se da je to ova godina, dopadalo se to nama ili ne. Da li smo iznenađeni, ogorčeni, tužni, poniženi, zabrinuti, ravnodušni, nemoćni..?

Da, sve to i više od toga, samo ne iznenađeni. Zašto se onda digla tolika dževa, u vezi sa izjavom tamo nekog političkog direktora britanskog MIP-a, (za neupućene u nemačkom ili britanskom MIP-u politički direktor je čovek broj jedan, profesionalac koji presudno utiče na kreiranje spoljne politike i donošenje važnih odluka, dok je ministar samo politička figura) „da će Kosovo biti nezavisno, odnosno da je Kontakt grupa donela takvu odluku”!?

A ne zna se, ni da li je on to izjavio, jer je prema izveštajima pojedinih medija i agencija, on po ko zna koji put, ponovio nešto što bi bez uvrede mogli da nazovemo „diplomatskim frazama”.

Po jednima, Džon Sojers je rekao, „velika većina na Kosovu želi nezavisnost i to je jedna od opcija, a neki bi rekli, da je to jedina opcija”, a po drugima „što više lideri Kosova pruže drugim zajednicama i time dokažu da je na Kosovu sazrela demokratija, time će biti veća i njegova nezavisnost”.

Pošto u ovim izjavama ne vidim ništa „apokaliptično”, morao sam podrobnije da se informišem, pa sam tako saznao, da Sojers spornu izjavu nije dao javno, već na jednom zatvorenom sastanku sa predstavnicima kosovskih Srba. A oni ga umesto da mu kažu hvala, što ih blagovremeno, sveobuhvatno i precizno informiše, odmah druknuše Voji i međunarodnoj javnosti.

Ali, šalu na stranu, prvo nam je bio kriv bivši ministar Svilanović, koji je pre otprilike godinu dana, obavestio domaću

javnost o onome „što nam svet sprema“. Kao jednu od opcija za rešenje kosovskog problema, koju je predložila Grupa za Balkan čiji je i on član, pomenuo je mogućnost da Kosovo dobije nezavisnost u onom trenutku kada to bude faktički besmisleno, odnosno kada i Srbija i KiM budu primljeni u EU.

Međutim, i ovo „najneznije“ i najpraktičnije rešenje je „dočekano na nož“, a Svilanović po ko zna koji put, etiketiran kao izdajnik i optužen da se zalaže za nezavisnost Kosova. Posle su se režimski, patriotski i provladini mediji „obrušili“ na bivšeg predsednika Predsedništva SFRJ, Janeza Drnovšeka jer se i on „zalagao za nezavisnost Kosova“. Potom je na red došao Holbruk, pa Doris Pak, koja je doduše privatno razmišljala, a potom i javno iznela svoj još privatniji stav, da je nezavisnost najbolje rešenje za Kosovo. I da li je važno ko će biti sledeći ili smo već shvatili?

Da se razumemo, ovakve i slične izjave samo su kap u moru sveukupnih međunarodnih političkih, diplomatskih, obaveštajnih, novinarskih ili ko zna kakvih aktivnosti, a KiM neće biti nezavisno, zato što su to rekli Svilanović, Holbruk, Drnovšek ili bilo ko drugi, već zato što je to politička realnost.

Zato, što je naš vođa, naš DOMINUS ET DEUS, voleo da se „kurči“, a nije znao da leti, zato, što je kako su to dramatično za vreme bombardovanja deklamovali patriotski novinari, „zaratio sa najvećom vojnom silom u istoriji civilizacije“, zato što se nakon, besmislenih i nepotrebnih razaranja i umiranja, taj rat i nije mogao završiti drugačije osim našim porazom, zato što su u Kumanovu 1999. izaslanici našeg „gospodara i Boga“, potpisali BEZUSLOVNU KAPITULACIJU nakon čega se vojska povukla sa granica Srbije, a za njom i policija, i sve državne i društvene institucije, pa i nesrećni narod nije imao kud, nego i on krenuo za njima, zato što je sa Kosova otišlo sve što je moglo da se kreće, zato što su ostale samo crkve i manastiri, zato jer smo i kao narod i kao država naivno uleteli u „velike svetske igre“, zato što smo bili kratkovidi i ostrašćeni, zato jer smo srljali i srljamo iz greške u grešku, zato što nismo imali i nemamo prijatelje ni zaštitnike u svetu, zato što smo politička nula, zato što smo ekonomska nula, zato što smo vojno-bezbednosno nula, zato što smo poraženi i poniženi na svim frontovima, zato što pravda postoji samo među jednakima, a mi ni sa kim nismo jednaki, a pogotovi ne sa onima koji odlučuju o našoj sudbini, zato što postoje strateški interesi velikih u koje mi nismo umeli i ne umemo da se uklopimo,

zato što ne postoji međunarodno pravo, već samo međunarodna politika, zato što smo slamka među vihorove, zato što smo sirak tužni bez igde ikoga, zato što smo nemoćni...

U međunarodnim odnosima i globalnoj svetskoj politici, uglavnom nema iznenađenja i ništa se ne odlučuje i ne dešava na brzinu i „preko noći“. Nebrojene su konferencije, sednice, sastanci, seminari, skupovi, posete, razgovori i susreti državnika i diplomata, vladinih i nevladinih organizacija, novinara i naučnika, policajaca i obaveštajaca, na kojima se „puštaju baloni“, sondira javno mnjenje, šalju direktne ili indirektne poruke, zvaničnicima raznih država ili „obznanjuju odluke“ o važnim svetskim pitanjima. Tako smo i mi svim ovim kanalima i načinima primali i primamo, ovakve poruke. Pa i onu koju je poslednji izrekao g. Sojers.

Već tokom 2002. godine, a naročito tokom 2003, bilo nam je „obznanjeno“ da će se proces rešavanja kosovskog pitanja otvoriti tokom 2005, a završiti do kraja 2006. Mnogo puta nam je javno rečeno da nema povratka na stanje pre 1999. (a Kosovo je tada bilo „naše“), ni podele Kosova, pa ne znam ni šta smo očekivali, ni šta očekujemo. Ne znamo ni šta hoćemo, niti kako da to ostvarimo.

Zato se bojim, da će biti po onoj narodnoj „čije ovce, toga i livada“, jer mi na livadi nismo (gazi je tuđa čizma, iako smo se kleli da se to nikada neće dogoditi), jer nemamo čobanina (uprkos tome što popularni Rambo Amadeus već duže vapi „Čobane vrati se, ovce tvoje ne mogu bez tebe“), jer ne znamo ni gde su nam ovce, ni da li bi da se vrate. Nama je važno da dokažemo, da je livada naša, pa makar i bez ovaca, što se u pravu zove NUDA PROPIERTAS, ili da izvinete GOLA SVOJINA.

Nema, nažalost danas u Srbiji, na političkoj i javnoj sceni, ni pojedinca, ni grupe, ni institucije koji bi imali snage i hrabrosti da prihvate i priznaju sve naše promašaje i poraze, ni vizije da na njima sanjaju i grade novu budućnost. Zato galame i dižu dževu!

Da će braniti Kosovo po svaku cenu (to smo već radili), donose platforme i rezolucije (a i to smo već radili), zato se zaklinju, prave sabore i zasedanja, zato su im puna usta srpstva i Srbije, jer su nemoćni i uplašeni, jer nemaju hrabrosti, pameti i vizije.

Zato će po ko zna koji put, napraviti pogrešan izbor i otvoriti vrata još jednom besmislenom i uzaludnom porazu. Kao što su

se neki kleli, da se nikada neće živi predati i otići dobrovoljno u Hag (pre će se razneti bombom od koje se ne razdvajaju), a sada su tamo, tako će i ovi što će proglasiti okupaciju (glupa ideja SRS da se u slučaju proglašenja nezavisnosti KiM proglasi nekakva okupacija, ratno stanje ili učini ko zna kakva glupost kojom bi se navodno neutralisao taj akt ili rešio problem) priznati i potpisati sve i pitati jel' ima još, a posle nam na sva usta objašnjavati, kako smo samo zahvaljujući njima opet pobedili.

U Bibliji piše, da je Isus molio oca tj. Boga, da ga ako je moguće, mimoiđe namenjena mu gorka čaša, ali mu kao što je poznato, molba nije uslišena i čašu je ispio. Bojim se da ćemo i mi morati da ispijemo našu gorku čašu.

Za razliku od Biblije, gde je Isusovo žrtvovanje osmišljeno njegovim vaskrsnućem i nadom za ceo ljudski rod, nakon naših besmislenih žrtvovanja i stradanja, nema vaskrsnuća. Nema radosti, nema smisla ni prosvetljenja, pa će nam nakon gorke čaše, ostati samo gorak ukus u ustima!

Ne znam šta da vam kažem nakon čitanja ove kolumne, osim da je pročitate još jednom jer sam i ja uradio baš to! Zato što ovome što sam tada napisao, prosto nemam šta da dodam. Pogotovo danas, kada je Kosovo odavno nezavisno a mi ga i dalje „branim“ ali onako kako smo ga branili i prethodnih godina. Šupljim frazama, lažnim emocijama, besmislenim skupštinskim rezolucijama i deklaracijama, TV duelima, medijskim i kafanskim polemikama... Sa gorkim ukusom u ustima! Koji je, čini mi se, jedina iskrena emocija u svemu tome!

23.02.2006.

Čekajući Godoa

Tek što sam u prošlom broju započeo svoju „kosovsku trilogiju“ (napisao sam, naime, tri kolumne o ovoj temi) moraću da je nakratko prekinem. Ima vremena za Kosovo, sigurno još godinu dana, a ovo aktuelno je baš vruće, pa da i mi budemo aktuelni i ispoštujemo glavne junake - Ratka Mladića kao „prvu violinu“ i Vojislava Košunicu kao „dirigenta“, da ne kažem „režisera“.

Ako ste zaboravili, ovo je godina „performansa“ i baš nam nekako ide. Ni broj već odigranih nije zanemarljiv, a svakodnevno pristižu novi čiji je kvalitet na sve zavidnijem nivou. I nekako se oni najbolji čuvaju za kraj. Iako sam daleko od onog tragikomičnog lika koji je jedno vreme igrao ulogu lažnog vidovnjaka i sa izbuljenim očima vrteo prsten izgovarajući istovremeno sada već legendarnu rečenicu: „Javlja mi se“, u iznajmljenim TV terminima, i meni se baš tako nešto javlja u vezi ovih performansa.

Pošto sam u kolumni „Uместo uvoda“ rekao, da ću pisati da zabavim prijatelje i zabrinem neprijatelje, neka ovi drugi ostanu u lingvističkoj dilemi da li mi se javlja kao Trgovčeviću ili mi javljaju!?

A ja nekako osećam ili, što bi rekla braća Hrvati, „ćutim cijelim svojim bićem“, da na red uskoro dolaze oni glavni „performansi“ sa najboljim glumcima i najboljom režijom.

Elem, nedavno su kroz Beograd po ko zna koji put prodefilovali diplomatski predstavnici Zapada (SAD, EU, Britanije, Kontakt grupe...) želeći da od „glavnog režisera“ saznaju tačan datum premijere.

Jer u predstavama tog kalibra sve se drži u tajnosti i sve je obavijeno velom misterije. Marketing XXI veka. Sve je tajno - i

koja je predstava u pitanju, i koji su glumci, kakav je scenario, gde se sve dešava, kakvi su scenografija i kostimi, ko režira, i naravno, kada će biti svečana premijera.

I baš ta misterija kada se „ništa ne zna“, a sve se naslućuje, dovodi do ludila publiku, i domaću i stranu, koja hrli u zemlju „performansa“ ne želeći nizašta na svetu, da propusti spektakl. I sve se dešava pod „dirigentskom palicom“ već afirmisanog Vojslava Koštunice. Sva sreća da je nedavno na BEMUS-u Zubin Mehta odirigovao svoje, inače bi se nakon spektakla koji sledi, sugurno postideo svoje nesavršenosti i zaobilazio ove prostore, da se „ne bruka“. Jer ovde prolaze samo najbolji. Razmazila se publika pa traži samo vrhunski kvalitet - vrhunske dirigente i režisere.

A i majstori marketinga rade svoj posao. Stalno dižu tenziju i tako već mesecima, da ne kažem godinama. Probali tako i sa „Roling Stonsima“ ali nije bilo ni blizu uspešno kao sa Mladićem. Znače ono, biće koncert pa neće, dolaze, pa otkazano. Tako i sa Mladićem.

Sećate se kako je počelo? Ništa od tog „performansa“, pa ko to beše taj Mladić. Ne poznajemo čoveka, pa tako redom. A da, to beše neki general, ali ne JNA već neke tamo vojske RS, pa nema srpsko državljanstvo, pa ima, a možda mu je i oduzeto naknadno, pa je penzionisan, pa nije, pa ne prima penziju, pa prima, pa ga nije čuvala vojska, pa jeste, pa nije bio u vojnim objektima, pa jeste, pa se nije lečio na VMA, pa jeste, pa nema zdravstveni karton, pa ima tri na lažna imena.

Nadam se samo da nije koristio ženska imena jer bi bilo baš ružno da u zdravstvenom kartonu srpskog generala, piše da su mu radili serklaž ili kiretažu. Pa kako doktori da posumnjaju da je u pitanju baš general Mladić!

Kakva tenzija, čoveče, a onda se čudimo što publika ludi. A „režiser“ sedi na divanu i samo se zagonetno smeška. Ponekad kaže „da“, a oni naivni pomisle da se saglasio sa njima i odgovorio potvrdno na njihovo pitanje. Ali lako nam je sada kada je njegov skoro privatni „nezavisni“ analitičar odao tajnu, rekavši da ne treba zdravo za gotovo primati to premijerovo „da“ jer je on u mislima bio ko zna gde, kada je to izgovarao i uopšte nije znao ni sa kim je razgovarao, a kamoli šta su ga pitali.

Takav je čovek, pa šta da mu radimo. Važno je da postoji ta misterija kao kod svih „velikih režisera“. Tako je i veseli Toma Nikolić čuo svoje željeno „da“ i potrčao da obznani narodu,

kako je Voja prihvatio njegove genijalne planove za suprotstavljanje svetskom imperijalizmu u očuvanju našeg suvereniteta i teritorijalnog integriteta.

Čuli tako svoje „da“ možda i ovi sa Zapada, pa i oni onako diskretno rekli, da je premijer u vezi „performansa Mladić“ najavio skoru premijeru i zatražio odlaganje od desetak dana. Verovatno za generalnu probu, za šta bi drugo? A posle generalne ide premijera!

A da nisu ovi opet nešto prečuli? Jer kada se malo bolje setim, slično je bilo i sredinom 2004. Taman što se premijer ustoličio, nagnuli ovi iz belog sveta sa tim istim pitanjem - kada će Mladić u Hag? Dolazili Prosper i Grosman lično (a oni u Americi nisu bili baš „buranija“, što bi reko Panić) i posle razgovora sa Vojom izašli sluđeni. Da izvinite na izrazu, k'o iz javne kuće. Zadovoljni i veseli samo tako. Na jednom neformalnom sastanku nakon toga sa „stranim plaćenicima i domaćim izdajnicima“ (a to su svi oni koji nekad nisu bili za Slobu, a sada nisu za Voju) objašnjavajući svoje raspoloženje, izjavili su da im je premijer obećao da će Mladić za mesec dana biti u Hagu. Njihovi šokirani sagovornici (koji su Voju poznavali bolje od njih) su pokušali da im diskretno skrenu pažnju, da je to teško izvodljivo, ali oni nisu hteli ni da čuju jer „premijer im je obećao“.

Posle znate da je bilo „obećanje ludom radovanje“, tj. da ih je Koštunica bezočno slagao ili im je možda rekao to svoje čuveno „da“ ali tada nije bilo nikoga da im objasni, šta to znači.

Pa da nije i sada možda tako? Ko će znati? Samo Voja, naravno. Ali i mi uskoro, jer će tih desetak dana brzo da proleti.

Ja lično ne verujem da će Voja i ovaj put da omane, ali mu je komad na nivou Beketa. To je ono, kada svi čekaju nekog Godoa, a on ne dolazi, pa se pitamo da li je „performans“ samo to čekanje ili on tek sledi.

Mislim da će ovaj Godo sigurno doći i da mu verovatno traže belog konja jer drugačije ne priliči junaku. A konja u Srbiji, kažu, premalo - izumiru.

Konji izumiru, a heroji se množe. Pa ga ti sad nađi. Ne heroja, nego konja i to belog.

A dok oni traže belog konja, nama ostaje samo da obuzdamo emocije i nadamo se da će premijera proteći „bez pevanja i pucanja“, jer je o tome postignut politički dogovor, što je pre neki dan još jednom potvrdio i savetnik premijera.

Odlazak Mladića u Hag je tehničko pitanje jer je konačno

doneta ta politička odluka, da on tamo mora otići. Uzgred budi rečeno, jedna je zemlja, jadni su vlada i njen premijer, koji donose političku odluku ili postižu politički konsenzus da se poštuju i primenjuju zakoni i to čak i oni, na čijem su donošenju najviše insistirali upravo Koštunica i njegova stranka.

Stoga ostrašćeni obožavaoci, ratni drugovi i poštovaoci lika i dela Ratka Mladića ako im se nešto u „performansu” ne bude dopadalo, ne treba da se ljute na neke imaginarne strane plaćenike i izdajnike, već na „glavnog režisera” Vojislava Koštunicu lično.

Nadamo se da će posle premijere, ovaj lažni demokrata i lažni legalista konačno i u očima najvećih fanova generala Mladića, postati lažni patriota. On je „čuvao” Mladića, kada je od toga imao političku korist, a sada će ga u ime te iste političke koristi i ostanka na vlasti, ne trepnuvši isporučiti Hagu, pa vi vidite gde je tu patriotizam.

Nadam se da će i ovo biti dobrovoljno, kao i da Mladića u Hagu neće odmah streljati. Sudiće mu, a on će moći da se brani. I sve što bude rekao u svoju odbranu, čuće svi Srbi, a i ceo svet. U trenutku dok završavam ovu kolumnu, Godo još nije stigao!

„Saradnja” Vojislava Koštunice sa Haškim tribunalom je imala dve faze. Prvo je ovu međunarodnu obavezu ignorisao i izjavljivao da mu je ona „deveta ili poslednja rupa na svirali” a onda ju je „prihvatio” i od nje napravio FARSU! Godinama je sa neiscrpnom energijom i samo njemu svojstvenom tvrdoglavošću i inatom, lagao i zamajavao i svoje građane i međunarodnu zajednicu, ne hajući što nam je time nanosio nesagledivu štetu! Često je kao i ovom prilikom, visokim predstavnicima administracije SAD ili EU radi ubedljivosti, pojedine događaje nagoveštavao i oročavao veoma konkretnim i kratkim rokovima. U pomenutom slučaju koji se desio neposredno pre pisanja ove kolumne on je otišao najdalje rekavši Oli Renu da će Mladić biti uhapšen za desetak dana. Da li zato, što je bezočno lagao ili zato što su njega slagali, ne znam.

Ali tragičnija od svega je činjenica, da je njegova bolesna potreba za mistifikovanjem svega što je radio u vezi sa Hagom, izgleda bila zarazna, pa se i današnji „izvođači radova” u tome ponašaju isto kao i on. I bez

ikakve potrebe i valjanog razloga, sve proglašavaju tajnom. I ko je koga uhapsio, i kada i gde. I da li ga je uopšte uhapsio ili kidnapovao, i da li ga je odmah priveo kod istražnog sudije ili ne, i gde ga je u međuvremenu skrivao i zašto?

Kao da su i danas, oni koji zakonito i legalno hapse ratne zločince, ustvari počinioeci nekih teških krivičnih dela ili nezakonitih radnji kojih se treba stideti i po svaku cenu ih sakriti od javnosti.

02.03.2006.

Kratki čas istorije

Gde smo ono stali? A, da... „kosovska trilogija” - deo drugi. E pa lepo, kažite mi onda, šta to beše Prizrenska liga? Nešto u vezi s Albancima, neki skup pre sto godina ili nešto slično.

E baš tako, ali se vaš kolumnista potrudio da umesto vas još jednom prelista i iščita knjige starostavne, jer zna da je čitanje istorijskih štiva uglavnom dosadno, bez obzira što je ISTORIJA UČITELJICA ŽIVOTA.

Dakle, kako se to pesnički kaže, u predvečerje Berlinskog kongresa, u junu 1878. godine, formirana je „Liga za odbranu prava albanskog naroda”, poznatija kao „Prizrenska liga”. Iako je ovaj pokret inspirisala Turska, pre svega radi zaštite svojih interesa, a u tome su i neke druge evropske velike sile našle svoj interes, kao Austrija, Italija i Engleska, njeno formiranje predstavlja važan momenat u nastajanju albanske nacionalne ideje. (Cinični kolumnista se pita da li ste možda čuli, da je neko negde osnovao „Pokret za odbranu prava srpskog naroda”? Ja nisam. A što se Albanaca tiče, oni su očigledno svoja prava počeli „da brane” na vreme, pre 128 godina i evo gde su danas oni, a gde smo mi!)

Jedna od glavnih ideja Lige, bila je stvaranje „samostalne Albanije” sastavljene od četiri oblasti. Južne i severne Albanije (logično), ali i Makedonije (Skoplje, Debar, Gostivar, Prilep, Veles, Bitolj, Ohrid) i Kosova sa delovima južne Srbije (Novi Pazar, Peć, Đakovica, Prizren, Mitrovica, Gnjilane, Priština, Preševo...)

Da li vam ovo zvuči poznato? Nažalost, da. Ali, osim ovoga na istom skupu obnarodovan je i „politički program” koji je, takođe, baš simpatičan. U njemu se, između ostalog kaže, da „Albanci neće dopustiti da se njihove zemlje (a koje su to nji-

hove zemlje već smo videli) daju, Srbiji, Crnoj Gori, Grčkoj ili bilo kojoj drugoj državi ili narodu.

Takođe su tražili, da se sve oblasti na kojima žive Albanci, a koje je Srbija osvojila od Turaka, „logično“ daju njima. U vezi sa ovim ciljem, oni su još tada shvatali da je za njegovo ostvarenje „potrebno da se poradi, i u Evropi, i na dvorovima, ali i na Berlinskom kongresu!“

I majstori tako radili i još rade. Evo već više od sto godina. Možda se nekome učini da je i ovo dovoljno, i da tu treba stati jer je sve više nego jasno, ali mi ipak moramo dalje.

I što bi rekao gospodin Vladeta Janković, kada je o ovome doneta politička odluka, da ne kažem postignut politički konsenzus, onda je sve ostalo bilo samo tehničko pitanje. Pa je u skladu sa tim, nakon Berlinskog kongresa „iznenada“ došlo do velikih migracionih procesa u regionu, kako muslimanskog, tako i hrišćanskog stanovništva (uglavnom na štetu ovog drugog) kao i do intenziviranja nasilja i terora nad hrišćanima, odnosno Srbima. U vezi sa migracionim procesima, za vas izdvajam jedan citat iz knjiga starostavnih.

„Tokom ovih migracionih procesa, Albanci su se uglavnom naseljavali na Kosovu, a muslimani iz BiH i Crne Gore uglavnom u Novopazarskom Sandžaku. Vidljivo je da su turske vlasti naseljavanjem muslimana u ove oblasti, vodile više nego jasnu politiku. Njihov cilj je bio da se razbiju gusta srpska sela i da se srpske celine odvoje jedna od druge, a sve zajedno od Srbije i Crne Gore!“ (Da li je ovome potreban neki komentar? Nažalost, ne. A da li smo mi bilo kada i bilo gde vodili neku migracionu ili demografsku politiku, pitam se opet ja? I opet je odgovor, nažalost ne.)

O teroru i nasilju (to vam je ono tradicionalno i opšte poznato otimanje zemlje, stoke, paljenje letine, silovanje, ubijanje...), materijala ima u izobilju. I kolumnista je opet u dilemi, šta da izabere za ovaj kratki čas.

Krenimo redom. U drugoj polovini XIX veka, ruski konzul u Prizrenu Timajev, piše „Da su zločini Arnauta bezbrojni, a stradanja hrišćana - Srba neizmerna i neizreciva“ (obratite pažnju na prideve - bezbrojni, neizmerni, neizrecivi) i dodaje, da „Arnauti sve više osvajaju zemlju na koju se naseljavaju pa se uskoro može desiti, da oni igraju neku ulogu u sudbini Evrope bez obzira na to što su sada većinom neobrazovani i u skoro divljem stanju!“ (Ovo mu dođe kao Nostradamus, jer je napisano

pre otprilike 150 godina).

Srbija je otvorila svoj konzulat u Prištini daleke 1889. godine. (Vrhunski cinik bi ovom prilikom, citirajući jednu od omiljenih srpski pesama rekao, „i opet će, ako bude sreće“).

I šta se desilo? Prvi srpski konzul Luka Mirković je ubijen već sledeće godine „nasred prištinske čaršije“

Bolje sreće je bio naš poznati pesnik Milan Rakić, koji je bio konzul u Prištini od 1906. do 1911. i u tom periodu, nebrojano mnogo puta izveštavao Ministarstvo spoljnih poslova „o zločinima koje čine obesni Albanci“.

Iz tog mnoštva, vaš kolumnista je opet izabrao ono „najbolje“.

Posle nekakve „pasjanske afere“ (sukoba srpskih komita i Albanaca u regionu sela Pasjane 1907. god.), u Prizrenu su se sastali albanski prvaci. Tokom većanja neki od njih su zahtevali „da se pristupi konačnom istrebljenju Srba, odnosno da se odredi dan kada svi Arnauti treba da ustanu na oružje i izvrše opšti pokolj Srba!“ (Skoro kao u našoj narodnoj pesmi - svaki svoga ubijte subašu).

Posle „plodne i interesantne diskusije“ prihvaćeno je bolje rešenje „da se ubijaju Srbi po nahiji, ali tajno i ne u masama nego pojedinačno!“ (Zauzeli ljudi stav, odnosno postigli politički konsenzus, pa su evo već 100 godina na tehničkom pitanju).

A pesnik ko pesnik, lepo napisao još tada, „da čovek sa očajanjem mora misliti na budućnost srpskog naroda ako ovakvo stanje potraje još koje vreme!“ (Opet Nostradamus, ali ovog puta domaći).

I konzul Jovan Cvijić je baš slikovito opisao Kosovo, rekavši „da je to zemlja najveće anarhije i nasilja, ne samo na Balkanskom poluostrvu, no možda jedinstvena i u svetu. Žrtve tog stanja su Srbi, a uzrok njihovih nevolja Albanci“.

Ima i zaključak. „Od kraja XIX veka, stalno se pogoršavao položaj Srba na Kosovu, koji su bili izloženi samovolji i nasilju Albanaca i Turaka. Nesposobne i nemarne turske vlasti (a danas KFOR i UNMIK) nisu uopšte pokazivale nameru da zaštite Srbe!“

Verovatno se zbog svega toga „u razdoblju od 1880. do 1900. sa Kosova i iz Metohije, kao i susednih oblasti iselilo više od 60.000 Srba“. Po drugim procenama „se iz stare Srbije i Makedonije od 1876. do 1912. oko 400.000 duša iselilo u Srbiju“.

A onda smo 1912. u Balkanskom ratu "osvetili Kosovo", sve svirajući trubu kako pesma kaže. Bilo je to posle, čekajte da uzmem digitron, 523 godine od Kosovske bitke, naravno.

I šta smo uradili nakon toga? Pa, uglavnom ništa.

„Srbija je u Balkanski rat ušla bez neke jasne koncepcije o tome kako da trajno i pravedno reši pitanje albanskog naroda na KiM... Ona pogotovu nije realno procenila težinu albanskog nacionalnog pokreta!" - kaže jedna knjiga starostavna. Između dva rata u dogovoru sa Turskom, koja je to želela i podržavala, vršeno je „sistematsko iseljavanje“ muslimana sa KiM i iz Sandžaka u Tursku i naseljavanje Srba na ove prostore.

Sve u svemu, procena je da se za dvadesetak godina na ovaj način na KiM naselilo oko 60.000 Srba. I to je sve ili lep pokušaj, što bi rekao opet neki cinik, pogotovo ako se zna da je samo od 1940. do 1941. sa KiM proterano, nećete verovati, oko 60.000 Srba.

Za kraj malo novije istorije. Tokom Drugog svetskog rata, ogromna većina Albanaca je bila na strani fašizma i obilato iskoristila ove četiri ratne godine za nastavak terora nad Srbima. Stoga i ne čudi, da su krajem 1944. i početkom 1945. godine partizani jedva ugušili oružanu pobunu iliti ustanak Albanaca protiv nove vlasti i na silu priključili KiM novoj državi.

Nekoliko stotina hiljada Srba proteranih sa KiM tokom rata, nikada se tamo nisu vratili.

Demonstracije Albanaca 1968. opet su uzrokovale masovno iseljavanje Srba, možda i zbog toga što je jedna od glavnih parola tada bila „SMRT SRPSKIM UGNJETAČIMA“.

Iseljavanje se nastavilo i 1981. kada su Albanci lansirali svoju čuvenu parolu „KOSOVO REPUBLIKA“, kao i posle 1999. ali to i sami znate.

Ne znam da li je istorija učiteljica života, ali znam, da smo mi očigledno njeni najgori đaci.

*Istorijskim činjenicama je suvišan bilo kakav komentar
pa ga ni ja ovom prilikom nemam!*